

CLÁR LÁMHLEABHAR

Conas Tionscadal Gníomhaíochta
Comhshaoil a chur i gcrích do Dhaoine Óga
& a Meantóirí Tionscadail

ÉICEA-EOECNA

Eagraíocht Oideachais Chomhshaoil agus Óige na hÉireann

ÉICEA-EOECNA

9 Cé an Bhúrcaigh
Baile Átha Cliath 2
D02 FD85
R: info@ecounesco.ie
G: +353 0 1 662 5491

Chun tuilleadh eolais a fháil faoi chlár na nGradam
Comhshaoil Óg (GCO), déan teagmháil le Foireann GCO
ag yea@ecounesco.ie

Scriobtha le Ji Hyun Kim

Curtha in eagar ag Elaine Nevin agus Ji Hyun Kim

Deartha ag fintanwall.com

Dearadh Lógó Catagóir GCO le The KKEEdit

Tá gach grianghraf a úsáidtear san acmhainn seo de
rannpháirtithe chlár ÉICEA-EOECNA

Ba mhaith le ÉICEA-EOECNA buíochas a ghabháil le gach
duine a ghlac páirt sna Gradaim Timpeallachta Óga ó 1999,
agus buíochas speisialta le Doireann Dunbar agus Susan
Adams as an méid a chuir siad leis an acmhainn seo.

© **Copyright ÉICEA-EOECNA 2024.**

Gach ceart ar cosaint

Clár Ghradam Comhshaolai Óg.....04

Cé muid féin.....	05
Conas an lámhleabhar seo a úsáid.....	05
Cén fáth a bheith páirteach?	05
Cé atá in ann páirt a ghlacadh?	06
GCÓ 5 Eochairchéimeanna	06
Catagóirí Gradam	07
GCÓ i Sleachta.....	09

GCÓ 6-Chéim-chun-ratha Creat 10

● Céim 1: Tabhair Foireann le Chéile 12

Gníomhaíocht 1. Iniúchadh Scileanna Foirne	15
Bosca uirlisí. Mairtrís Scileanna Foirne	16
Gníomhaíocht 2. Ról a Shannadh	17
Bosca uirlisí. Cártaí Ról	18
Gníomhaíocht 3. Conradh Foirne	19
Bosca uirlisí. Teimpléad Conartha Foirne	20

● Céim 2: Roghnaigh Ceist Chomshaoil agus Taighde 21

Gníomhaíocht 4. Rás Sealaíochta	25
Gníomhaíocht 5. Scéalta a Aimsiú	26
Gníomhaíocht 6. Scagadh Scannán Comshaoil ..	27
Gníomhaíocht 7. Cúiseanna agus Tionchair Cheist Chomshaoil	28
Bosca uirlisí Bileog Taifid Taighde	29
Bosca uirlisí MeabhairmhapaTaighde	30
GNÍOMHAÍOCHT 8 Naisc Áitiúla le Domhanda a Dhéanamh	31
Bosca uirlisí Saincheist Áitiúil & Dhomhanda Comshaoil Cártaí Íomhá	33
Bosca uirlisí Ag nascadh le Bileog Oibre Spriocanna Forbartha Inbhuanaithe	34

● Céim 3: Plean Gníomhaíochta 35

Gníomhaíocht 9.. An Gníomh Dodhéanta	38
Gníomhaíocht 10. Ransú Smaointe Gníomhaíochta Mear	39
Gníomhaíocht 11. Meabhairmhapa an Phlean Gníomhaíochta	40
Bosca uirlisí. Bileog Oibre um Pleanáil Tionscadal Gníomhaíochta	42

● Céim 4: Gníomh a Dhéanamh ...43

Gníomhaíocht 12. Miontuairiscí cruinnithe foirne ..	45
Bosca uirlisí Teimpléad Miontuairiscí Cruinnithe Foirne	46

● Céim 5: Feasacht a Ardú47

Bosca uirlisí Preasráiteas	50
Bosca uirlisí Feachtas na Meán Sóisialta	52
Bosca uirlisí Eagraíocht Imeachtaí	53
Bosca uirlisí Stocaireacht	54

● Céim 6: Machnamh 56

Bosca uirlisí Foirm Mhachnaimh tionscadail	58
Bosca uirlisí Foirm Féinmhachnaimh Aonair	59

Treoirínte maidir le hAighneacht Tionscadail GCÓ 61

Próiseas Aighneachta.....	61
Critéir Moltóireachta	61
Leideanna na mBreithiúna	61

Gradaim Gníomhaithe Timpeallachta Óga Clár

Cé Muid Féin

Is clár dámhachtainí comhshaoil Uile-Éireann do dhaoine óga idir 10-18 mbliana d'aois iad na Gradaim Chomhshaoil Óga (GCÓ). Ó 1999 i leith, tá an clár seo á reáchtáil ag ÉICEA-EOECNA chun aitheantas agus luach saothair a thabhairt do thionscadail atá bunaithe ar ghníomhaíocht a chosnaíonn, a chaomhnaíonn agus a fheabhsaíonn an comhshaoil. Cén cineál tionscadail atá á lorg againn? Tionscadail atá faoi stiúir an aosa óig, bunaithe ar ghníomhaíocht, agus a bhfuil foghlaim tionscadalbhunaithe agus ardú feasachta comhshaoil i gceist leo!

Conas an lámhleabhar seo a úsáid

Tá an lámhleabhar seo deartha chun cabhrú le daoine óga tús a chur lena dtionscadal gníomhaíochta comhshaoil GCÓ. Treoróidh sé daoine óga agus a meantóirí araon trína dturas GCÓ ar bhealach céim ar chéim. Leanann an lámhleabhar an Creat 6-Chéim-chun-Ratha, ag soláthar leideanna, gníomhaíochtaí agus uirlisí ar an mbealach. Tabhair faoi deara nach bhfuil sé i gceist go mbeadh an lámhleabhar saintreorach, ach ba chóir breathnú air mar mholtaí a d'fhéadfadh cabhrú le daoine óga tionscadal gníomhaíochta rathúil a chur i gcrích.

Bíodh spraoi agat, déan cairde & líonra le daoine eile

Eolas agus feasacht ar an gcomhshaoil a mhéadú agus foghlaim conas tionscadal gníomhaíochta comhshaoil a fhorbairt

Muinín a threisiú agus féin-mheas a fheabhsú

Scileanna nua a fhorbairt

Dearcadh comhbhá agus cúraim a fhorbairt do 'an duine eile' agus don phláinéad

Cuir le hiarratas coláiste/ ollscoile nó CV

Gradaim a bhuanach agus teastais rannpháirtíochta a fháil

Rannpháirtíocht na hóige a mhéadú trí shaoránacht ghníomhach & maoirseacht comhshaoil áitiúil sa phobal áitiúil

Déan tionscadal idéalach Idirbhliana nó OSSP

Tairbhe a bhaint as naisc churaclaim le Tíreolaíocht, Polaitíocht agus Sochaí, Eolaíocht, OSPS, srl.

Foghlaim conas naisc a dhéanamh idir saincheisteanna domhanda agus do shaol féin

A bheith de chumhacht chun smaoineamh go criticiúil ar shaincheisteanna áitiúla agus domhanda

Cén fáth a bheith páirteach?

Cé atá in ann páirt a ghlacadh?

Tá GCÓ oscailte d'aon ghrúpa daoine óga (2-25 ball) i bPoblacht na hÉireann agus i dTuaisceart Éireann ó 10-18 bliana d'aois.

Sár-Shóisir: 10-12 bliain

Sóisear: 12-14 bliain

Sinsear: 15-18 bliain

Tabhair faoi deara: Chun críocha gradam, measann ÉICEA-EONCNA aois an ghrúpa is mó. Mar shampla, má tá triúr daoine 15 bliana d'aois agus beirt 14 bliana d'aois i d'fhoireann, breathnófar ar d'fhoireann mar ghrúpa sinsearach.

Is féidir le meantóirí tionscadail treoir a thabhairt do ghrúpaí. Is oibrithe deonacha iad Meantóirí Tionscadail GCÓ (i.e. oibrithe/ ceannairí óige, múinteoirí, nó tuismitheoirí) a thacaíonn le daoine óga le linn a dtionscadal gníomhaíochta GCÓ trí chomhairle agus spreagadh a chur ar fáil. Ní hé ról Mheantóirí GCÓ a bheith i gceannas ar an tionscadal ach foghlaim faoi stiúir an aosa óig a éascú a ligeann do dhaoine óga saincheisteanna comhshaoil éagsúla a fhiosrú, a dtionscadal gníomhaíochta féin a fhorbairt agus gníomhú.

GCÓ 5 Príomhchéimeanna

CÉIM 1

Clárúchán (Lúnasa go Samhain)

Cláraíonn grúpaí leasmhara daoine óga ar líne ag www.ecounesco.ie.

CÉIM 2

Tionscadal Gníomhaíochta (Lúnasa-Eanáir)

Tosaíonn grúpaí ag obair ar a dtionscadail, le tacaíocht ó Lámhleabhar GCÓ 6-Chéim-chun-Ratha, oiliúint ar líne, ceardlanna agus acmhainní eile.

CÉIM 3

Aighneacht Tionscadail (Feabhra)

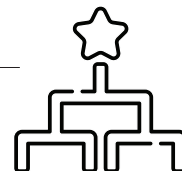
Cuireann grúpaí a dtionscadal gníomhaíochta ÉICEA-isteach lena bhreithniú.

CÉIM 4

Babhta leathcheannais ÉICEA-Dens (Márta/Aibreán)

Tugtar cuireadh do thionscadail ghearrliostaithe a dtionscadal a chur i láthair painéal moltóirí saineolaithe. Reáchtáiltear iad seo i moil réigiúnacha ar fud na hÉireann.

CÉIM 5

Searmanas Sárthaispeántais & Gradaim GCÓ (Bealtaine)

Taispeánann buaiteoirí a dtionscadail agus fógraítear buaiteoirí ag Searmanas Taispeántais & Dámhachtainí GCÓ.

Catagóirí na nGradam

Tá 11 príomhchatagóir dámhachtana GCÓ ann a dhíríonn ar réimse comhshaoil difriúil, gach ceann acu ceangailte le Spriocanna Forbartha Inbhuanaithe (tuilleadh faoi SDGanna ar an gcéad leathanach eile!). Chomh maith leis sin, tá catagóirí dámhachtana breise ann.

Príomhchatagóirí

Catagóir	Cur síos	Spriocanna Forbartha Inbhuanaithe Ábhartha
 <p>Bithéagsúlacht</p>	Tagraíonn bithéagsúlacht don éagsúlacht speiceas beo ar domhan, lena n-áirítear plandaí, ainmhithe, baictéir agus fungais. D'fhéadfadh taighde ar speiceas nó gnáthóg ar leith a bheith i gceist le tionscadail sa chatagóir seo, agus gníomhú ar conas é sin a chosaint nó a chaomhnú.	
 <p>Athrú Aeráide</p>	Is athrú fadtéarmach é an t-athrú aeráide i meánphatrúin aimsire an Domhain. Cé gur ábhar casta agus leathan é seo, is minic a aithníonn agus a chuireann tionscadail sa réimse seo athruithe sonracha iompair chun cinn a chuidíonn le hathrú aeráide a mhaolú nó oiriúnú dó.	
 <p>ÉICEA-Ealain & Dearadh</p>	Cuireann tionscadail ÉICEA-Art & Design daoine ar an eolas go cruthaitheach faoin gcomhshaoil agus cuireann siad gníomh dearfach chun cinn. Oiriúnach do ghrúpaí a bhfuil scileanna ealaíne acu, áirítear sa chatagóir seo saothar ealaíne cosúil le múrphictiúir, dealbha agus mósáicí a chruthú chun feasacht a ardú faoi shaincheisteanna dúlra agus comhshaoil.	
 <p>Forbairt Éiceaphobail</p>	Féachann na tionscadail seo ar réitigh phraicticiúla ar shaincheisteanna comhshaoil áitiúla agus bíonn pobail áitiúla rannpháirteach iontu chun sochaí níos inbhuanaithe a fhorbairt. Is smaoinemh maith é dul i gcomhpháirtíocht le húdaráis áitiúla agus le grúpaí áitiúla éagsúla ar nós grúpaí pobail, scoileanna, caiféanna óige agus grúpaí comhshaoil.	
 <p>ÉICEA-Fhiontraíocht</p>	Féachann tionscadail ÉICEA-Fhiontraíocht ar tháirgí, teicneolaíochtaí, seirbhísí agus próisis nuálacha a chuireann leis an bhforbairt inbhuanaithe. D'fhéadfaí a áireamh leis seo oibriú le gnó áitiúil, nó b'fhéidir gnó atá neamhdhíobhálach don chomhshaoil a fhorbairt.	
 <p>ÉICEA-Sláinte & Folláine</p>	Déanann tionscadail sa chatagóir seo iniúchadh ar an nasc idir ár sláinte (folláine fhísiciúil agus mhóthúchánach) agus an timpeallacht ina mairimid; ón uisce a ólaimid, go dtí an t-aer a anláimid, go dtí an bia a fhásaimid agus a ithimid.	
 <p>Fuinneamh</p>	Féachann tionscadail fuinnimh ar an tionchar a bhíonn ag úsáid fuinnimh ar an gcomhshaoil agus ar an gcaoi le tionchair chomhshaoil ár n-úsáide fuinnimh a laghdú. D'fhéadfadh taighde agus gníomhaíochtaí atá bunaithe ar fhoinsí malartacha fuinnimh in-athnuaite a bheith san áireamh ann freisin.	
 <p>Bia</p>	Is ábhar leathan é bia ar féidir leis an gcóras bia ar fad a chlúdach ó tháirgeadh bia, nósanna tomhaltais bia, slándáil bia, dramhbhia srl. Féachann tionscadail sa chatagóir seo ar conas is féidir lenár mbia tionchar a imirt ar an domhan mórthimpeall orainn agus conas tionchair chomhshaoil ár mbia a laghdú.	
 <p>Iompar</p>	Cuimsíonn an chatagóir Iompair tionscadail a dhéanann iarracht tionchair chomhshaoil modhanna iompair éagsúla a thuiscint agus a mhaolú. D'fhéadfaí a áireamh leis sin éifeachtúlacht an iompair atá ann cheana a mhéadú, roghanna malartacha inbhuanaithe a chur chun cinn, agus astaíochtaí a bhaineann le hionpar a laghdú.	
 <p>Dramhail</p>	Ginimid dramhail shuntasach (e.g. plaisteach, bia, leictreonaic, seanéadaí), a dhéanann dochar don chomhshaoil agus a chuireann amú na hacmhainní a úsáidtear chun na táirgí a dhéanamh. Is féidir le tionscadail dramhaíola iniúchadh a dhéanamh ar thomhaltas, ar phatrúin táirgthe agus ar straitéisí laghdaithe dramhaíola.	
 <p>Uisce</p>	Díríonn tionscadail uisce ar aon cheist a bhaineann le huisce. D'fhéadfadh ganntanas uisce, cleachtais inbhuanaithe bainistíochta uisce, nó tionchair truaillithe agus gníomhaíochtaí daonna ar fhoinsí uisce, aibhneacha agus aigéin a bheith i gceist leo sin.	

Gradaim Bhreise

Nuair a bheidh tú curtha isteach i do phríomhchatagóir dámhachtana roghnaithe, breithneofar thú freisin le haghaidh dámhachtainí breise, más infheidhme. Chomh maith leis an méid thíos, cuirtear gradaim bhreise eile leis gach bliain!

Catagóir	Cur síos
Gradam SDG Áitiúil go Domhanda	Is gradam breise í seo a bhfuil tionscadail incháilithe dóibh más féidir leo nasc a aimsiú agus a aibhsiú idir a dtionscadal gníomhaíochta agus na Spriocanna Forbartha Inbhuanaithe (SDGanna).
Gradam Fáis Breise	Má ghlac tú páirt sa GCÓ le blianta beaga anuas agus má tá suim agat leanúint leis an tionscadal atá agat cheana féin agus é a fhorbairt tuilleadh, molaimid duit iarratas a dhéanamh ar ár ndámhachtain bhreise ar a dtugtar 'Tuilleadh Fáis'. Cuimhnigh go bhfuil an obair chos ar fad déanta cheana féin. Níl le déanamh agat ach an méid a chuaigh go maith a aithint agus cad nár éirigh go maith leis an uair dheireanach agus gníomh breise a dhéanamh! Is féidir do thionscadal reatha a chur ar aghaidh chuig grúpa eile (e.g. grúpa Idirbhliana na bliana seo chugainn nó grúpa tionscadail nua GCÓ ón scoil/ eagraíocht óige chéanna).
Gradam Rogha an Phobail	Óstálfaidh ÉICEA-EOECNA vóta ar líne nuair a gheobhaidh an pobal cinneadh faoin tionscadal is fearr leo! Ós rud é gur vóta ar líne é seo, is smaoineamh maith é duit a bheith ag obair ar láithreach ar na meáin shóisialta ó thús – comhairfear gach vóta!
Gradam ÉCEA-Mheantóir na Bliana	Tugann an Gradam seo aitheantas do Mheantóirí Tionscadail GCÓ den scoth a théann os cionn agus níos faide i gcéin chun daoine óga a spreagadh agus tacú leo ina n-éiceaghníomhaíocht. Tá gach Meantóir GCÓ incháilithe don Ghradam seo.

Nascadh le Spriocanna Forbartha Inbhuanaithe na Náisiún Aontaithe

Meán Fómhair 2015, is iad na Spriocanna Forbartha Inbhuanaithe 17 sprioc atá sainithe ag na Náisiún Aontaithe chun dul i ngleic leis na fadhbanna is mó ar domhan faoi 2030. Clúdaíonn na 17 Spriocanna Forbartha Inbhuanaithe raon leathan réimsí, agus tugann siad aghaidh ar na cúiseanna iomadúla a bhaineann le bochtaineacht, éagóir agus damáiste dár bpláinéad. Spreagann clár GCÓ daoine óga chun rannchuidiú leis na Spriocanna Forbartha Inbhuanaithe a bhaint amach.

Feach ar na Spriocanna Forbartha Inbhuanaithe thíos. Cé na cinn a bhfuil aithne agat orthu, agus cé na cinn atá nua duit?

SPRIOCANNA FORBARTHA INBHUANAITHE

Foinse: www.un.org/sustainabledevelopment/news/communications-material

GCÓ i Sleachta

“ Bhí am iontach ag ár scoil, agus bhí muid iontach sásta leis an mbua a bhí againn (craobh na hÉireann a thabhairt go Maigh Eo!). Spreag an taithí ár ndaltaí chun díriú níos mó ar shaincheisteanna comhshaoil agus a bheith bródúil astu féin agus as pobal na scoile. Chuir sé go mór lena muinín agus lena ndíograis i leith na foghlama.. ”

“ Thug an taithí ar fad an-chumhacht do na mic léinn, rud a thugann féinmhuinín agus creideamh dóibh ina gcumas féin. ”

“ Mar mheantóir, chuaigh Tionscadal Ghradaim na Timpeallachta Óga i bhfeidhm go mór orm. Bhain na páistí leas as a samhlaíocht agus as a gcruthaitheacht chun dul i ngleic le fadhbanna an tsaoil mhóir. ”

“ Ag obair ar GCÓ tá athrú tagtha ar an gcaoi a mbraithimid faoin dúlra agus faoin gcomhshaol. Chuireamar tús leis an tionscadal seo chun níos mó a fhoghlaim faoin mbithéagsúlacht agus faoin gcomhshaol, ach tar éis dúinn é a chríochnú, tá cúram níos mó orainn anois faoin gcaoi a dtéann ár ngníomhartha i bhfeidhm ar an gcomhshaol. Táimid níos comhfhiosaí agus níos airdeallaí anois faoin gcaoi a dtéann ár ngníomhartha i bhfeidhm ar an gcomhshaol, agus táimid go léir ag iarraidh an méid fuinnimh a úsáidimid inár saol laethúil a laghdú. ”

“ Agus iad ag obair ar an YEA, léirigh an fhoireann ar fad nár cheart go mbeadh eagla orthu labhairt amach faoi cheisteanna aeráide ar nós cailliúint na bithéagsúlachta, toisc gur fadhb mhór iad na saincheisteanna seo inár saol sa lá atá inniu ann. ”

“ Feidhmíonn comórtas GCÓ mar chatalaíoch d'athrú claochlaitheach iompair, ag spreagadh daoine aonair, agus grúpaí le bheith ina ngníomhairí réamhghníomhacha maidir le caomhnú an chomhshaoil agus molann sé todhchaí níos inbhuanaithe. ”

Creat

6-Chéim-chun-Ratha

Creat 6-Chéim-chun-Ratha

Cuidíonn an Creat 6 Chéim chun Ratha le foirne a threorú chun tionscadal gníomhaíochta comhshaoil a dhéanamh. Treoraíonn an lámhleabhar seo grúpaí feadh an chreata seo, ag míniú gach céim agus ag tairiscint gníomhaíochtaí agus uirlisí ar an mbealach.

Céim 1. Cuir Foireann le Chéile

Céim 2. Roghnaigh Ceist Chomhshaoil agus Déan Taighde

Céim 3. Plean Gníomhaíochta a Fhorbairt

Céim 4. Dean Gníomh

Céim 5. Feasacht a Ardú

Céim 6. Dean machnamh air

CÉIM 1:

Cuir foireann le chéile

TÁBHACHTACH

Coinnigh súil ar do chuid oibre ag gach céim.

Déanfaidh sé aighneacht tionscadail i bhfad níos éasca!

Céim 1. Cuir Foireann Le Chéile

Ba chóir go mbeadh idir 2 agus 25 ball ag foireann GCÓ. Aimsigh cairde agus piaraí a thugann aire do shaincheisteanna comhshaoil, a roinneann do chuid inní faoin gcomhshaol agus ar mian leo gníomhú chun athrú dearfach a dhéanamh sa timpeallacht.

Leideanna do Mheantóirí GCÓ

Is féidir le scoileanna/eagraíochtaí óige an oiread tionscadal agus is mian leo a chur isteach, mar sin tá cead ag daoine óga oibriú ar thionscadail éagsúla bunaithe ar a gcuid spéiseanna agus smaointe féin.

Molaimid go n-oibríonn daoine óga i bhfoireann bheag (is méid maith foirne é ó) mar gheall ar: tá níos mó deiseanna ar fáil do gach ball chun réimse níos leithne scileanna a bhaint amach; tá sé níos deacra do bhaill aonair turas saor in aisce a dhéanamh; agus, is mó seans go n-aithneofar an méid a chuireann gach ball leis an bhfoireann. Chomh maith leis sin, tugtar cuireadh do sheisear óg ar a mhéad a dtionscadal a chur chun páirce do bhreithiúna saineolaithe GCÓ ag babhtáí leathcheannais réigiúnacha ÉICEA-Den i mí an Mhárta/mí Aibreáin.

Mar sin féin, má tá grúpa/rang mór amháin agat ag obair le chéile, smaoinigh ar an ngrúpa a roinnt ina fhoghrúpaí éagsúla ar nós grúpa dearaidh, grúpa caidrimh phoiblí nó grúpa meán sóisialta. Ba cheart go gcabhródh sé sin leo a bheith níos freagraí as a róil san fhoireann agus ba cheart go dtabharfadh sé níos mó deiseanna dóibh scileanna nua a fhorbairt.

Iniúchadh Scileanna & Tasc Róil

Tá d'fhoireann comhdhéanta de dhaoine a bhfuil riachtanais, scileanna agus pearsantachtaí éagsúla acu. Tá sé an-tábhachtach aithne a chur ar a chéile chun foireann shona rathúil a thógáil. Sainaithe suimeanna, tréithe dearfacha agus scileanna gach ball foirne. Ansin pléigh conas tacair scileanna níos láidre a fhorbairt agus gach duine a mheaitseáil leis an ról is fearr a oireann dóibh chun do spriocanna foirne a bhaint amach..

Conradh Foirne

Working in a team can be both rewarding and challenging. Moltar conradh foirne a chruthú chun plé a dhéanamh ar an gcaoi a n-oibreoidh tú le chéile agus coimhlintí grúpa a réiteach.ts.

Cleachtaí Tógáil Foirne

Tá nascadh foirne riachtanach do thionscadal rathúil GCÓ mar go dtugann sé baill foirne níos gaire dá chéile, cuireann sé le spiorad foirne, comhoibriú, obair foirne, agus ar deireadh thiar feabhsaíonn sé foireann. Bain triail as cuid de na cleachtaí tógála foirne (m.sh. lá scannáin, picnic, agus siúlóiracht) agus spraoi a bheith agat!

Gníomhaíochtaí & Bosca uirlisí

Mar Mheantóir Tionscadail, éascaigh Gníomhaíocht 1-3 le do ghrúpa chun tús a chur leo.

GNÍOMHAÍOCHT 1: INIÚCHADH SCILEANNA FOIRNE (lch. 15)

Is gníomhaíocht dhearfach í seo mar go dtugann sé deis do gach duine meas a bheith acu ní hamháin ar a gcuid féin ach ar láidreachtaí na mball eile freisin. Tá sé seo oiriúnach chun tús a chur le chéile mar fhoireann.

BOSCA UIRLISÍ: MAITRÍS SCILEANNA FOIRNE (lch. 16)

GNÍOMHAÍOCHT 2: RÓIL A SHANNADH (lch. 17) Bunaithe ar an Iniúchadh Scileanna Foirne, lig do do ghrúpa cinneadh a dhéanamh conas gach duine a mheaitseáil leis na ról agus na tascanna is fearr a oireann dóibh chun éifeachtúlacht agus táirgiúlacht na foirne a threisiú.

BOSCA UIRLISÍ: CÁRTAÍ RÓL (l. 18)

GNÍOMHAÍOCHT 3: CONRADH FOIRNE (lch. 19) Treoir a thabhairt do do ghrúpa chun Conradh Foirne a chruthú iad féin trí chinnteoireacht chomhthoil.

BOSCA UIRLISÍ: TEIMPLÉAD CONARTHA FOIRNE (lch. 24)

GNIOMHAÍOCHT 1: INIÚCHADH SCILEANNA FOIRNE

Aidhm

- **Bíodh a fhios agat conas iniúchadh scileanna foirne a dhéanamh**
- **Na scileanna atá ag baill foirne agus na scileanna ar mhaith leo a fhorbairt trí thionscadal a aithint agus anailís a dhéanamh orthu**
- **Iniúchadh scileanna foirne a úsáid chun feidhmíocht agus deis forbartha scileanna foirne a fheabhsú.**

Am

- 30 nóiméad

Ullmhúchán

- Clár bán nó smeach-chairt
- Maitrís scileanna foirne (I.16)
- Cártaí Róil (I.18)
- Marcóirí nó pinn

Conas a Reáchtáil

1. Dúblaigh an Maitrís Scileanna Foirne (lch. 16) ar chlár bán nó ar pháipéar smeach-chairt, nó priontáil amach é.
2. Smaoinigh le do ghrúpa cad iad na scileanna a bheidh ag teastáil ó fhoireann le linn tionscadail gníomhaíochta agus liostaigh iad ar an gcéad cholún den Maitrís Scileanna Foirne.

Príomhscileanna de Dhíth

- **Scileanna smaointeoireachta cruthaitheacha**
- **Scileanna smaointeoireachta criticiúla**
- **Scileanna taighde**
- **Scileanna próiseála faisnéise**
- **Scileanna cumarsáide**
- **Scileanna labhartha poiblí**
- **Scileanna cur i láthair**
- **Scileanna éascaithe**
- **Scileanna eagrúcháin**
- **Scileanna scríbhneoireachta tuairisce**
- **Scileanna gníomhaíochta**
- **Scileanna TF**
- **Scileanna Ealaíon & Ceardaíochta**
- **Scileanna físhghrafadóireachta**
- **Scileanna grianghrafadóireachta**

3. Má bhíonn an grúpa ag streachailt le ransú smaointe, scaip na Cártaí Róil (lch.18). Plé a éascú ar na freagrachtaí atá i gceist le gach ról, ag cabhrú leis an ngrúpa na scileanna riachtanacha a aithint.
4. Tar éis an phlé, iarr ar gach rannpháirtí machnamh a dhéanamh ar a gcuid scileanna agus ar na scileanna is mian leo a fhorbairt le linn an tionscadail. Cuir a n-ainmneacha leis an dara agus an tríú colún sa Maitrís Scileanna Foirne.
5. Bain úsáid as an Maitrís Scileanna Foirne iomlán chun anailís a dhéanamh ar láidreachtaí agus réimsí forbartha na foirne, agus tascanna a shannadh bunaithe ar a spéis agus a gcáilíochtaí. Is smaoiniamh maith é baill foirne a phéireáil le scileanna moltacha, mar shampla, duine a mheaitseáil le scileanna cumarsáide láidre le duine atá ag iarraidh sin a fhorbairt le haghaidh foghlama agus fáis fhrithpháirtigh.

MAITRÍS SCILEANNA FOIRNE

GNIOMHAÍOCHT 1
BOSCA UIRLISÍ

Scileanna atá ag teastáil le haghaidh tionscadall	Tá an scil seo agam	Ba bhreá liom an scil seo a fhorbairt
m.sh. Taighde	m.sh. Niamh, Mícheál, Pádraig	m.sh. Daithí, Sorcha

GNÍOMHAÍOCHT 2: RÓIL A SHANNADH

Aidhm

- Tascanna éagsúla a aithint a bhaineann le tionscadal gníomhaíochta rathúil a chur i gcrích.
- Róil agus freagrachtaí foirne a thuiscint
- Róil a shannadh do bhaill foirne, ag smaoineamh ar a gcuid scileanna agus buanna chun éifeachtacht foirne a fheabhsú chun a gcuid spriocanna a bhaint amach
- Úinéireacht a thabhairt do dhaoine ar a ról agus tá sé freagrach as

Am

- 15 nóiméad

Ullmhúchán

- Clár bán nó smeach-chairt
- Cártaí Róil (l.18)
- Marcóirí nó pinn

Conas a Reáchtáil

1. Faigh do ghrúpa chun smaoineamh ar na cineálacha ról atá ag teastáil chun tionscadal gníomhaíochta rathúil a dhéanamh agus iad a liostú ar an gclár bán. Spreag gach ball foirne chun smaointe a chur ar fáil.
2. Éascaigh plé ar na freagrachtaí a thagann le gach ról.

Tabhair faoi deara:

I gcás grúpaí níos óige nó chun gné idirghníomhach a chur leis, ullmhaigh sraith Cártaí Róil (lch.18). Measc suas iad agus bíodh an grúpa comhoiriúnach do gach rólchárta lena fhreagrachtaí comhfhreagracha. Spreag na rannpháirtithe chun smaoineamh ar róil agus freagrachtaí breise a d'fhéadfadh a bheith riachtanach.

3. Iarr orthu róil a shannadh do gach ball foirne bunaithe ar a scileanna reatha agus a spriocanna forbartha. Bain úsáid as an Mairís Scileanna Foirne (lch.16) chun a chinntiú go bhfuil scileanna agus buanna ag teacht go maith leis na ról.

CÁRTAÍ RÓIL

GNÍOMHAÍOCHT 2
BOSCA UIRLISÍ

Ról:	Freagrachtaí:
Ceannaire Foirne	<ul style="list-style-type: none"> Ceannaireacht agus treoir a sholáthar don fhoireann Caidreamh comhoibritheach a bhunú laistigh den fhoireann A chinntiú go bhfuil gach ball foirne ar an mbóthar ceart lena gcuid freagrachtaí A chinntiú go mbraitheann gach ball foirne san áireamh agus go bhfuil deis acu páirt a ghlacadh
Taifeadán	<ul style="list-style-type: none"> Nótaí a dhéanamh de smaointe, dul chun cinn agus cinní a rinne an fhoireann Cairteacha, scríobleabhair agus modhanna eile a úsáid chun smaointe na foirne a aibhsiú agus a achoimriú Seiceáil a bheith cinnte go bhfuil smaointe soiléir agus cruinn
Maor ama	<ul style="list-style-type: none"> A chinntiú go gcuireann gach ball den fhoireann go cothrom agus go bhfaigheann siad an t-am céanna An fhoireann a choinneáil ar an eolas faoi shrianta ama agus spriocdhátaí A chinntiú go dtosaíonn agus go gcríochnaíonn cruinnithe foirne in am
Urlabhraí	<ul style="list-style-type: none"> Ionadaíocht a dhéanamh ar an bhfoireann agus an méid atá déanta ag an bhfoireann a chur i láthair daoine eile trí na meáin nó go pearsanta A bheith sásta ceistanna a fhreagairt agus/nó agallamh a bheith agat thar ceann na foirne
Taighdeoir	<ul style="list-style-type: none"> A aithint cá bhfuil níos mó sonraí agus mínithe ag teastáil ó smaointe na foirne An taighde a dhéanamh agus é a chur ar fáil don fhoireann
Taighde Bainisteoir	<ul style="list-style-type: none"> Ábhair a bhainistiú san fhoireann le linn obair ghrúpa A bheith freagrach as ábhair thionscadail a bhailiú, a dháileadh agus a chur ar shiúl
Speisialtóir Meán Sóisialta	<ul style="list-style-type: none"> Leathanach foirne an tionscadail a bhunú laistigh d'ardáin na meán sóisialta (m.sh. Facebook, Instagram) Ábhar laethúil a ghiniúint, a chur in eagar agus a fhoilsiú ar na meáin shóisialta

GNÍOMHAÍOCHT 3: CONRADH FOIRNE

Aidhm

- Bíodh a fhios agat conas conradh foirne a chruthú
- Conradh foirne a úsáid chun comhoibriú níos fearr a éascú le linn tionscadail

Am

- 15 nóiméad

Ullmhúchán

- Conradh Foirne Teimpléad (lch. 20)
- Marcóirí nó pinn
- Páipéar / leabhar nótaí / Smeach-chairt

Conas a Reáchtáil

1. Tabhair cúpla nóiméad don fhoireann smaoineamh ar an taití a bhí acu roimhe seo agus iad ag obair i bhfoirne.
2. Iarr orthu scríobh síos cad a thaitin leo agus nár thaitin leo faoi bheith ag obair i bhfoireann, chomh maith le haon dúshláin a bhí rompu.

Tabhair faoi deara:

I gcás grúpaí níos óige nó chun gné idirghníomhach a chur leis, ullmhaigh sraith Cártaí Róil (lch.18). Measc suas iad agus bíodh an grúpa comhoiriúnach do gach rólchárta lena fhreagrachtaí comhfhreagracha. Spreag na rannpháirtithe chun smaoineamh ar ról agus freagrachtaí breise a d'fhéadfadh a bheith riachtanach.

3. Tabhair cuireadh do rannpháirtithe an méid atá scríofa acu a roinnt, agus plé grúpa a éascú chun smaoineamh ar shraith bunrialacha agus ionchais.
4. Cinntigh go bpléann an fhoireann próisis ar leith chun déileáil le fadhbanna féideartha. Mar shampla, Cad a tharlóidh mura leanann ball foirne téarmaí an chonartha? Spreag smaoineamh ar réiteach coinbhleachta agus cuntasacht.
5. Nuair a phléitear agus a chomhaontaítear na bunrialacha, iarr orthu na Teimpléid Conartha Foirne (lch.20) a líonadh nó a gconradh féin a chruthú.
6. Nuair a bheidh téarmaí an chonartha aontaithe go hiomlán, iarr ar gach ball a n-ainm a shíniú ag bun an chonartha. Taispeáin an conradh i seomra ina mbuaileann an fhoireann le chéile go rialta nó é a thabhairt chuig gach cruinniú foirne le haghaidh tagartha.

TEIMPLÉAD CONARTHA FOIRNE

GNÍOMHAÍOCHT 3
BOSCA UIRLISÍ

Teideal an Tionscadail:

Baill Foirne:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Ár gComhaontú:

Aontaímid go léir éisteacht le smaointe a chéile le meas.

Aontaímid go léir le

Aontaímid go léir le

Aontaímid go léir le

Aontaímid go léir le

Aontaímid go léir le

Aontaímid go léir le

Aontaímid go léir le

Mura leanann duine éigin ar ár bhfoireann ceann amháin nó níos mó de na nithe thuas, d'fhéadfadh cruinniú a bheith ag an bhfoireann maidir le conas cabhrú leis an duine agus conas an scéal a fheabhsú. Má bhriseann an duine na rialacha fós,

.....

Sínithe na gComhaltaí Foirne: **Dáta:**

Céim 2:

Roghnaigh

Ceist

Chomhshaoil

Ceist agus

Taighde

TÁBHACHTACH:

Coinnigh súil ar do chuid oibre ag gach céim.

Déanfaidh sé aighneacht tionscadail i bhfad níos éasca!

Céim 2. Roghnaigh Ceist Chomhshaoil agus Déan Taighde

Nuair a bheidh foireann tionscadail GCÓ curtha le chéile, ní mór duit an tsaincheist chomhshaoil a fhiosrú agus a roghnú chun dul i ngleic léi. Ós rud é go bhfuil saincheistanna comhshaoil leathan, ba cheart duit an ghné ar leith de shaincheist chomhshaoil a aithint a bheidh mar sprioc agus mar fhócas do thionscadail gníomhaíochta. Ansin tóg do chuid ama agus déan taighde críochnúil ar an gceist roghnaithe.

Catagóirí GRADAIM GCÓ

Bithéagsúlacht

Athrú Aeráide

ÉICEA-Ealaín & Dearadh

Forbairt Éiceaphobail

ÉICEA-Fhiontraíocht

ÉICEA-Sláinte & Folláine

Fuinneamh

Bia

Iompar

Dramháil

Uisce

Cá háit le tosú

- Roghnaigh saincheist chomhshaoil a bhfuil cúram ort faoi
- Tosaigh le do thaithí phearsanta.
- Ní gá gurb í an cheist an rud is mó a bhfuil a fhios agat faoi. Is cuid thábhachtach de phróiseas GCÓ é an taighde.
- Smaoinigh taobh amuigh den bhosca agus bí cruthaitheach!
- Bain triail as na gníomhaíochtaí ransaithe smaointe a mholtar.

Ag smaoineamh ar fud an domhain, ag gníomhú go háitiúil

De réir mar a roghnaíonn tú saincheist chomhshaoil, cuimhnigh ar an tábhacht a bhaineann le léargais dhomhanda a chomhtháthú le tionscnaimh áitiúla chun athrú a bhrú chun cinn. I saol idirnasctha an lae inniu, tá gá le dearcadh domhanda agus gníomhaíocht áitiúil chun aghaidh a thabhairt ar dhúshláin chomhshaoil. Trí smaointeoireacht ar fud an domhain, tuigimid tionchar níos leithne ár ngníomhaíochtaí agus táimid ag teacht leis na hiarrachtaí idirnáisiúnta chun todhchaí inbhuanaithe a chruthú. Cuireann gníomhú go háitiúil ar ár gcumas athruithe nithiúla dearfacha a dhéanamh laistigh dár bpobail. Féach ar roinnt samplaí thíos.

Bia

Áitiúil: Ró-úsáid lotnaidicídí agus leasacháin san fheirmeoireacht áitiúil, Dramhbhia ar leibhéal an teaghlaigh agus ar leibhéal pobail

Domhanda: Dífhoraoisíú le haghaidh leathnú talmhaíochta, Ró-iascaireacht as a dtagann ídiú speiceas

Dramhaíl

Áitiúil: Bruscar, Éilliú foinsí uisce áitiúla ó dhramhaíl

Domhanda: Truailliú micreaphlaisteach sna haigéin agus sna héiceachórais, ríomhdramhaíl agus a thionchar ar thíortha i mbéal forbartha

Bithéagsúlacht

Áitiúil: Easpa spásanna glasa, Cailliúint plandaí agus ainmhithe áitiúla

Domhanda: Caillteanas sa bithéagsúlacht dhomhanda, éagobhsaíocht éiceachórais ar fud an domhain, Dífhoraoisíú

Iompar

Áitiúil: Easpa rothar sábháilte nó cosáin siúil, Plódú tráchta, Caighdeán íseal aeir, droch-roghanna iompair phoiblí

Domhanda: Téamh domhanda, truailliú aeir

Gníomhaíochtaí & Bosca uirlisí

Má tá deacracht ag do ghrúpa saincheist a roghnú, smaoinigh ar shaincheisteanna comhshaoil le do ghrúpa ag baint úsáide as Gníomhaíocht 4-6 bunaithe ar eolas agus spéis do ghrúpa roimhe seo maidir le hinbhuanaitheacht agus an comhshaoil.

GNÍOMHAÍOCHT 4: RÁS SEALAÍOCHTA (lch. 25)

D'fhéadfadh an ghníomhaíocht seo a bheith úsáideach do dhaoine óga nach bhfuil cinnte cá háit le tosú agus atá ag lorg spreagadh tapa, spráúil. Spreagann sé smaointeoireacht agus comhoibriú tapa agus ag an am céanna cuireann sé liosta de shaincheisteanna féideartha ar fáil.

GNÍOMHAÍOCHT 5: SCÉALTA A AIMSIÚ (LCH. 26)

Téann an ghníomhaíocht seo i ngleic leis an ngrúpa chun saincheisteanna comhshaoil fíor-dhomhanda a aithint agus a anailísú. Is féidir é seo a úsáid chun forbairt tionscadail gníomhaíochta a spreagadh.

GNÍOMHAÍOCHT 6: SCAGADH SCANNÁN COMHSHAOIL (lch. 27)

Má tá spreagadh spráúil á lorg ag doCuireann an ghníomhaíocht seo oideachas ar an ngrúpa agus téann sí i ngleic le saincheisteanna comhshaoil trí na meáin amhairc. ghrúpa nó mura bhfuil siad in ann plé díreach a dhéanamh, d'fhéadfadh sé gur smaoineamh maith é scannán a thaispeáint. Cuireann an ghníomhaíocht seo oideachas ar an ngrúpa agus téann sí i ngleic le saincheisteanna comhshaoil trí na meáin amhairc.

Taighde

Is cuid thábhachtach de thionscadal gníomhaíochta GCÓ é an taighde. Nuair a bheidh cinneadh déanta ar shaincheist chomhshaoil, déan taighde ar chúiseanna agus ar thionchair na ceiste. Le tuiscint níos fearr ar chúiseanna agus ar thionchair na ceiste, is féidir leat teacht suas le gníomhartha cruthaitheacha agus nuálacha.

Cuimhnigh, ní dhéantar gach foinse go cothrom! Agus tú i mbun taighde, déan cinnte foinsí iontaofa a úsáid chun a chinntiú go bhfuil do chuid faisnéise cruinn agus iontaofa. D'fhéadfadh na ceisteanna thíos cabhrú le figuring amach má tá foinse iontaofa:

1. Cé/cad é an fhoinsé?
2. Cad é a n-motive, nó cén fáth a bhfuil siad a rá cad a dhéanann siad?
3. An léimeann aon rud amach mar rud nach bhfuil fíor, b'fhéidir?
4. Conas a chuirtear i gcomparáid é le foinse eile?

Gníomhaíochtaí & Bosca uirlisí

Tacaigh le do ghrúpa taighde a dhéanamh ar a n-ábhar ag baint úsáide as Gníomhaíocht 7-8 agus Uirlisí Ábhartha.

GNÍOMHAÍOCHT 7: CÚISEANNA AGUS TIONCHAIR SAINCHEIST CHOMHSHAOIL (lch. 28)

Cabhróidh an ghníomhaíocht seo le do ghrúpa ní hamháin tuiscint níos doimhne a fháil ar an tsaincheist atá roghnaithe acu ach scileanna taighde agus próiseála faisnéise a fhorbairt freisin.

BOSCA UIRLISÍ: BILEOG TAIFID TAIGHDE (lch. 29)

It is important to use credible and reliable sources in research and to record all of the sources used for the project. Tabhair an Bhileog Taifid Taighde do do ghrúpa agus mínigh conas í a úsáid.

BOSCA UIRLISÍ: LÉARSCÁIL INTINNE TAIGHDE (lch. 30)

GNÍOMHAÍOCHT 8: NAISC ÁITIÚLA LE DÉANAMH DOMHANDA (lgh. 31-32)

Is féidir le béim a leagan ar na naisc seo cabhrú le do ghrúpa tuiscint a fháil ar an tábhacht a bhaineann le dul i ngleic leis na saincheisteanna seo ag leibhéal áitiúil.

FOIREANN UIRLISÍ: CÁRTAÍ ÍOMHÁ EISIÚNA COMHSHAOIL ÁITIÚLA & DOMHANDA (lch.33)

Priontáil na híomhánna agus gearr amach iad chun Gníomhaíocht 8 a éascú (Rogha 1-3)

BOSCA UIRLISÍ: AG NASCADH LE BILEOG OIBRE SDGS (lch. 34)

Priontáil an bhileog oibre seo chun Gníomhaíocht 8 a éascú (Rogha 3).

GNÍOMHAÍOCHT 4: RÁS SEALAÍOCHTA

Aidhm

- **Faigh liosta de shaincheisteanna comhshaoil agus tú ag glacadh páirte i ngníomhaíocht tharraingteach**
- **Saincheisteanna comhshaoil a thobsmoainiú is féidir a úsáid mar fhócas do thionscadal GCÓ**

Am

- **30 nóiméad**

Ullmhúchán

- **Dhá leathán smeachchairte le litreacha na haibítire atá liostaithe orthu**
- **Marcóirí**
- **Sreang (Rognach)**

Conas a Reáchtáil

1. Scríobh gach litir aibítir go hingearach ar dhá bhileog ar leith de pháipéar smeachchart agus croch suas iad ag deireadh an tseomra.
2. Déan líne tosaigh ag baint úsáide as píosa teaghrán.
3. Roinn do ghrúpa ina dhá fhoireann. Línte gach foireann suas i gcomhad amháin taobh thiar den líne tosaigh.
4. Mínigh gur rás sealaíochta é seo agus go gcaithfidh gach foireann oibriú le chéile chun teacht ar cheist inbhuanaitheachta agus timpeallachta a thosaíonn gach litir den aibítir.
5. Ritheann an chéad duine go dtí an smeach-chairt agus cuireann sé focal ar 'A', ansin ritheann sé ar ais chun an marcóir a thabhairt ar lámh don chéad duine eile, agus bogann siad go cúl na líne. Ansin caithfidh an dara duine rith agus scríobh síos focal do 'B' agus leanúint ar aghaidh go dtí go mbeidh 'Z' bainte amach ag ceann de na foirne.
6. Fógraigh an buaiteoir nuair a shroicheann grúpa amháin 'Z' ach lig don chluiche leanúint ar aghaidh chun go gcríochnóidh na grúpaí eile.
7. Bailigh gach ball foirne chun scrúdú a dhéanamh ar bhileog na foirne buacacha chun a sheiceáil an mbaineann gach focal le saincheisteanna inbhuanaitheachta agus comhshaoil. Déan cinneadh le chéile más iad an fhoireann bhucach an grúpa go deimhin.
8. Nuair a bheidh an rás críochnaithe, beidh liosta de shaincheisteanna comhshaoil ag do ghrúpa ar féidir leo a roghnú as.
9. Agus ceist á roghnú acu chun díriú ar a dtionscadal gníomhaíochta, cuir na ceisteanna seo a leanas orthu chun cabhrú leo a liostaí a chúngú, mar shampla;
 - Cén cheist is mó a bhaineann le leasanna, ábhair inní nó a théann i bhfeidhm ort?
 - Cad iad na saincheisteanna a bhfuil tú paiseanta fúthu?
 - Cad iad na hathruithe is mian leat a dhéanamh?
 - Cad iad na saincheisteanna a théann i bhfeidhm ar do cheantar áitiúil?
10. Nuair a bheidh fadhb roghnaithe ag daoine óga, is féidir leo bogadh ar aghaidh
Céim 3. Plean Gníomhaíochta a fhorbairt' (lgh.35-42).

GNÍOMHAÍOCHT 5: AG AIMSÍÚ SCÉALTA

Aidhm

- Scrúdú agus measúnú a dhéanamh ar fhaisnéis ar shaincheistanna comhshaoil ó réimse foinsí meán
- Scéalta a bhaineann leis an gcomhshaoil agus leis an inbhuanaitheacht a aithint

Am

- 45 nóiméad

Ullmhúchán

- Acmhainní meán ar líne nó nuachtáin/irisí

Conas a Reáchtáil

1. Iarr ar do ghrúpa suí le chéile ina bhfoirne tionscadail.
2. Tabhair rogha nuachtán agus irisí (fisiciúil nó ar líne) do gach foireann agus iarr orthu scéal nó dhó a roghnú, dar leo, a bhaineann le ceisteanna timpeallachta.
Tabhair faoi deara: *Má thagann an grúpa le chéile go rialta, cuir i gcuimhne dóibh scéalta nuachta ábhartha a thabhairt roimh ré do sheisiúin amach anseo.*
3. Bíodh gach foireann ag aithint na saincheistanna comhshaoil a bhaineann lena rogha scéal. Spreag iad chun an scéal is mó a mhothaíonn siad a phlé agus a mhíniú.
4. Treoir a thabhairt do na foirne chun gníomhartha féideartha a phlé chun dul i ngleic leis na saincheistanna atá ina scéalta agus conas a chuideoidh forbairt plean gníomhaíochta leis na saincheistanna seo a mhaolú. (Féach lch. 35 - 42). (Céim 4, scipeáil chun an plean a fhorbairt ach ag iarraidh iad a chur ag smaoineamh chun tosaigh ar conas / cén plean a d'fhorbródh siad).
5. Má tharraingíonn an scéal roghnaithe aird ar dhuine/ghrúpa spreagúil atá ag gníomhú mar ghníomhairí athraithe, éascaigh plé níos doimhne leis na ceisteanna seo a leanas:
 - Cad a cheapann tú faoin scéal/duine?
 - Cén cheist chomhshaoil a bhí ag an duine a bhí ag iarraidh aghaidh a thabhairt uirthi?
 - Cad iad na dúshláin is mó, dar leat?
 - Cén leibhéal ar thug a dtionscadal aghaidh ar an gceist? Domhanda / Náisiúnta / Áitiúil?

An mbeadh sé déanta ar bhealach difriúil agat?

 - Dá mbeifeá ag iarraidh an tionscadal seo a chur chun cinn, céard a dhéanfaí ina dhiaidh sin?

GNÍOMHAÍOCHT 6: TAISPEÁINT SCANNÁN COMHSHAOIL

Aidhm

- **Saincheisteanna comhshaoil a thabhairt isteach**
- **Fócas a fháil do thionscadal GCÓ**
- **Gníomhartha féideartha a phlé agus a fhorbairt**

Am

- **Scannán/Clár Faisnéise fad breis is 30 nóiméad meabharmhapáil**

Ullmhúchán

- **Scannán/clár faisnéise a dhíríonn ar shaincheisteanna inbhuanaithe agus comhshaoil**
- **Spreag ceisteanna**
- **Páipéar & pinn / marcóirí**

Conas a Reáchtáil

1. Roghnaigh scannán/clár faisnéise atá oiriúnach d'aois do ghrúpaí agus do leibhéal eolais ar an gcomhshaoil. Réamh-scáileán an scannán chun a chinntiú go bhfuil sé oiriúnach don ghrúpa.

Is féidir teacht ar roinnt Scannán Comhshaoil ar fiú breathnú orthu trí chuairt a thabhairt ar

<http://topdocumentaryfilms.com/category/environment/>

2. Bileoga a chruthú agus a dháileadh le ceisteanna prasa chun nótaí a thógáil le linn an scannáin. Cuidíonn sé seo leo díriú agus smaoineamh le linn an scannáin.

Mar shampla má tá tú ag faire *Before the Flood* (2016) le Fisher Stevens

- **Cad iad na cúiseanna a luaitear leis an athrú aeráide sa scannán?**
- **Cad iad na hiarmhairtí a bhaineann le hathrú aeráide a luaitear sa scannán?**
- **Cad atá á dhéanamh ag an tSín chun dul i ngleic leis an athrú aeráide?**
- **Cén fáth nach gcreideann daoine áirithe san athrú aeráide?**
- **An bhfuil Leonardo dóchasach nó pessimistic faoin todhchaí?**

3. Tar éis an scannáin, déan plé leis an ngrúpa bunaithe ar na ceisteanna réamhscagtha.
 - Cad iad na freagraí tosaigh a bhí agat ar an scannán seo?
 - Cén cheist ar thug an scannán aghaidh uirthi?
 - Cén tionchar a bhí ag an gceist?

Cad a d'fhoghlaim tú ó bheith ag breathnú ar an scannán?

 - Cad leis ar aontaigh tú nó nár aontaigh tú leis agus cén fáth?
 - An bhfuil aon scéalta nó taithí agat a bhaineann leis an scannán?

Cén fáth a bhfuil sé tábhachtach aghaidh a thabhairt ar an gceist?

 - An athróidh tú aon ghné de do stíl mhaireachtála, d'iompar, nó ag smaoineamh tar éis an scannán a fheiceáil?
4. Iarr ar an ngrúpa léarscáil intinne a chruthú de ghníomhartha féideartha chun dul i ngleic leis an gceist/na saincheisteanna atá aibhsithe sa scannán. Spreag gach duine chun smaoineamh go cruthaitheach agus scríobh síos an oiread smaointe agus is féidir, fiú má tá cuma neamhréadúil ar chuid acu. Is féidir na gníomhartha a aibhsíodh a shaothrú ar bhealach níos mionsonraithe le linn 'Céim 3. Plean Gníomhaíochta a Fhorbairt' (Féach lgh. 35-42)

GNÍOMHAÍOCHT 7: CÚISEANNA & TIONCHAIR SAINCHEIST CHOMHSHAOIL

Aidhm

- **Tuiscint a fháil ar chúiseanna agus ar thionchair an ábhair roghnaithe**
- **Foghlaim conas taighde a dhéanamh agus faisnéis a phróiseáil**
- **Sainaithin an ghné ar leith/is suimiúla den cheist a bheidh mar fhócas ag tionscadal GCÓ**
- **Gin gníomhartha cruthaitheacha**

Am

- **45 nóiméad nó níos faide**

Ullmhúchán

- **Ríomhairí/táibléid a bhfuil rochtain idirlín acu**

Conas a Reáchtáil

1. Bíodh ríomhairí réidh do do ghrúpa chun taighde a dhéanamh ar cheist a rogha. Bain úsáid as na leideanna thíos dá n-eisiúint roghnaithe:
 - Cad iad na cúiseanna atá leis an gceist?
 - Cad iad tionchair na ceiste ar an leibhéal áitiúil agus domhanda?
 - An bhfuil aon fhíricí suimiúla a bhaineann leis an gceist?
2. Tabhair go leor ama chun an cheist a fhiosrú agus iarr orthu teacht ar aon fhíricí, naisc agus gnéithe suimiúla den cheist, ar féidir leo sprioc an tionscadail a bhunú. Dá shainiúla an sprioc, is ea is éasca a bheidh sé tionscadal a reáchtáil.
3. Cinntigh go ndéanann siad a gcuid sonraí taighde go léir a thairfeadh sa 'Bhileog Taifid Taighde' (lch. 29).
4. Tar éis an t-eolas is gá a bhailiú, iarr ar an ngrúpa Léarscáil Intinne Taighde (lch. 30) a chruthú ar an smeach-chairt a chuirtear ar fáil.
5. Tabhair cuireadh dóibh teacht suas leis an oiread gníomhartha cruthaitheacha agus is féidir agus an Léarscáil Intinne Taighde a leathnú ar an smeach-chairt. Bí cinnte an smeach-chairt a thabhairt don chéad chéim eile 'Plean Gníomhaíochta a Fhorbairt' (lgh. 35-42).

BILEOG TAIFID TAIGHDE

GNÍOMHAÍOCHT
7
BOSCA UIRLISÍ

Tá sé tábhachtach foinsí inchreidte iontaoifa a úsáid sa taighde agus na foinsí go léir a úsáidtear don tionscadal a thaifeadadh ag úsáid 'Bileog Taifid Taighde'.

DO LEABHAIR, AILT IRISE, AILT NUACHTÁIN & IRISÍ CLÓITE

Bliain Foilsithe

Cineál acmhainne	Teideal	Ainm an Údair	Foilsitheoir	
Leabhar	Ní Deireadh an Domhain é: Conas is féidir linn a bheith ar an gcéad ghlúin chun Pláinéad Inbhuanaithe a thógáil	Hannah Ritchie	2024	Little, Brown Spark

LE HAGHAIDH LÁITHREÁIN GHRÉASÁIN, BLAGANNA & AILT AR LÍNE

Cineál acmhainne	Teideal	Ainm an Údair	Dáta Foilsithe	Nasc	Dáta Cuardaigh
Alt ar líne	An chaoi a bhfuil ainmhithe ag athrú chun déileáil le tonnta teasa níos láidre	Jonathan Goldenberg	10/07/2024	https://theconversation.com/how-animals-are-changing-to-cope-with-stronger-heatwaves-231116	10/07/2024

LÉARSCÁIL INTINNE TAIGHDE

GNÍOMHAÍOCHT 7
BOSCA UIRLISÍ

CAD É DO CHEIST CHOMHSHAOIL?

**CAD IAD NA CÚISEANNA
NA CEISTE?**

**CAD IAD TIONCHAIR NA CEISTE,
GO HÁITIÚIL AGUS AR FUD AN
DOMHAIN?**

**AN BHFUIL AON FHÍRICÍ SUIMIÚLA, NAISC
NÓ GNÉITHE DEN CHEIST?**

CAD IAD NA GNÍOMHARTHA A DHÉANFAIDH TÚ CHUN AN FHADHB A RÉITEACH

GNÍOMHAÍOCHT 8: ÁITIÚIL GO DOMHANDA AG DÉANAMH NASC

Aidhm

- Iníúchadh a dhéanamh ar an gcaoi a bhfuil saincheisteanna comhshaoil áitiúla nasctha le
- inbhuanaitheacht agus saincheisteanna comhshaoil
- Sainaithe na gníomhartha áitiúla is féidir a dhéanamh chun dul i ngleic le saincheisteanna comhshaoil domhanda
- Na Spriocanna Forbartha Inbhuanaithe a nascadh agus gníomhú ina leith

Am

- 45 nóiméad

Ullmhúchán

- A4 billeoga páipéir

Conas a Reáchtáil

ROGHA 1: FAIGH AMACH CÉ NA SAINCHEISTEANNA COMHSHAOIL ÁITIÚLA A BHFUIL BAINTE ACU LE HINBHUANAITHEACHT DHOMHANDA AGUS FADHBANNA COMHSHAOIL

1. Ullmhaigh dhá shraith cártaí íomhá a léiríonn saincheisteanna comhshaoil áitiúla agus saincheisteanna domhanda faoi seach. De rogha air sin, is féidir leat smaoineamh le do ghrúpa chun teacht suas leis an oiread saincheisteanna comhshaoil áitiúla agus domhanda agus is féidir agus gach eagrán a scríobh ar pháipéar A4. Chomh maith leis sin ullmhaigh 17 gcárta deilbhín aonair a thaispeánann na Spriocanna Forbartha Inbhuanaithe (ar fáil ag <https://www.un.org/sustainabledevelopment/news/communications-material/>).
2. Ar an urlár, scaip an tacar cártaí íomhá saincheisteanna áitiúla ar chlé agus na cártaí saincheisteanna domhanda i ngrúpa ar leith ar dheis.
3. Iarr ar do ghrúpa seasamh timpeall ar na cártaí íomhá agus plé a dhéanamh ar an tsaincheist dhomhanda nó áitiúil a léiríonn gach cárta. Chomh maith leis sin iarr orthu an bhfuil aon saincheisteanna eile ann a chaithfeadh a chur leis. Má tá, cártaí a chruthú láithreach ag baint úsáide as páipéar A4.
4. Ag obair i mbeirteanna: iarr ar na rannpháirtithe naisc a aimsiú idir na saincheisteanna áitiúla agus domhanda. Is féidir le gach beirt saincheist áitiúil amháin agus cárta eisiúna domhanda amháin atá nasctha a roghnú agus míníonn siad conas atá siad ceangailte leis an ngrúpa. Mar shampla:

Áitiúil	Domhanda
<ul style="list-style-type: none"> • Líon ard buidéal plaisteach a ídítear/nach ndéantar a athchúrsáil sa cheantar áitiúil • Tuilte áitiúla níos minice • Feirmeoireacht mairteola áitiúil 	<ul style="list-style-type: none"> • Paiste truflais plaisteach an Aigéin Chiúin Mhóir • Athrú aeráide domhanda • Téamh Domhanda

De rogha air sin, iarr ar na péirí íomhá randamach amháin de shaincheist áitiúil agus dhomhanda a roghnú agus nasc a chur i bhfeidhm idir an dá íomhá.

5. Ós rud é go bhfuil saincheisteanna comhshaoil leathan, treoraigh do ghrúpa chun gnéithe sonracha de shaincheisteanna comhshaoil ar féidir leo a úsáid chun díriú orthu le linn a dtionscadal gníomhaíochta a aithint.

ROGHA 2: SMAOINIGH GO DOMHANDA AGUS GNÍOMHÚ GO HÁITIÚIL. TÉIGH I NGLEIC LE SAINCHEISTEANNA COMHSHAOIL DOMHANDA TRÍ GHNÍOMHAÍOCHT A DHÉANAMH GO HÁITIÚIL

1. Iarr ar do ghrúpa trí chárta íomhá de shaincheisteanna comhshaoil domhanda a roghnú.
2. Cuir na trí chárta íomhá atá roghnaithe acu ag trí choirnéal éagsúla den seomra chomh maith le bileog de pháipéar smeachchart an ceann.
3. Roinn do ghrúpa i dt trí ghrúpa níos lú. Iarr ar Ghrúpa 1 seasamh thart ar Eagrán 1, Grúpa 2 le hEagrán 2, agus Grúpa 3 le hEagrán 3.
4. Tabhair 5 nóiméad do gach grúpa smaointe a dhéanamh faoi cad is féidir a dhéanamh ag leibhéal áitiúil chun an fhadhb a réiteach. Nuair a bhíonn an t-am istigh, ní mór do Ghrúpa 1 bogadh go hEagrán 2, Grúpa 2 go hEagrán 3 agus Grúpa 3 go hEagrán 1. Ní mór do dhuine amháin ó gach grúpa fanacht mar rapóirtéir agus nuashonrú a thabhairt ar an méid a pléadh don ghrúpa nua.
5. Caithfidh an grúpa nua féachaint ar an méid atá scríofa ag an ngrúpa eile cheana féin agus tuilleadh smaointe a chur leis an liosta. Tar éis 5 nóiméad, déanann na grúpaí an t-am céanna níos mó.
6. Nuair a bheidh sé críochnaithe, iarr ar gach rapóirtéir achoimre a dhéanamh ar na gníomhaíochtaí áitiúla a mholtar le haghaidh gach saincheist chomhshaoil dhomhanda.
7. Ina dhiaidh sin, iarr ar do ghrúpa plé a dhéanamh ar an tsaincheist dhomhanda chun dul i ngleic léi agus ar na gníomhartha atá le déanamh mar chuid dá dtionscadal GCÓ

ROGHA 3: SAINCHEISTEANNA COMHSHAOIL A NASCADH LEIS NA SPRIOCANNA FORBARTHA INBUNAITHE

1. Scaip na cártaí íomhá eisiúna comhshaoil go léir ar an urlár. Cruthaigh 2 chóip de gach íomhá
2. Iarr ar do ghrúpa íomhá amháin a roghnú ón urlár.
3. Tabhair amach an bhileog oibre 'Nascadh leis na SDGanna' (lch. 34) agus iarr orthu an Bhileog Oibre a líonadh bunaithe ar an íomhá atá roghnaithe acu. Ceadaiigh thart ar 5-10 nóiméad dó seo.
4. Nuair a bheidh siad críochnaithe, iarr orthu teacht ar an duine eile a bhfuil an íomhá chéanna aige agus dul trí Bhileog Oibre a chéile agus smaointe agus tuairimí a roinnt.
5. Caithfidh gach beirt tuairisc a thabhairt don ghrúpa ar fad faoina bhfuil déanta acu.

ÁITIÚIL & DOMHANDA CEIST CHOMHSHAOIL CÁRTAÍ ÍOMHÁ

GNÍOMHAÍOCHT 8
BOSCA UIRLISÍ

(Foinse: National Geographic)

NASCADH LEIS NA SDGANNA BILEOG OIBRE

GNÍOMHAÍOCHT 8
BOSCA UIRLISÍ

1: Roghnaigh íomhá.

**2. Cad iad na mothúcháin a spreagann an íomhá seo ionat?
Nó cad a chuireann sé tú ag smaoineamh faoi?**

**3. Roghnaigh trí cinn de na Spriocanna Forbartha Inbhuanaithe (SFI)
go gceapann tú go bhfuil baint éigin acu leis an ngrianghraf seo.
Smaoinigh ar cén fáth.**

SFI

SFI

SFI

**4. Conas a d'fhéadfaí aghaidh a thabhairt ar an bhfadhb seo ag
leibhéal aonair/áitiúil/domhanda?**

.....

.....

.....

.....

.....

.....

CÉIM 3:

Plean Gníomhaíochta a Fhorbairt

TÁBHACHTACH:

Coinnigh súil ar do chuid oibre ag gach céim.

Déanfaidh sé aighneacht tionscadail i bhfad níos éasca!

Céim 3 Plean Gníomhaíochta a Fhorbairt

Nuair a bheidh ceist na rogha comhshaoil fiosraithe, ní mór duit plean gníomhaíochta a fhorbairt. Is plean mionsonraithe é plean gníomhaíochta ina leagtar amach na gníomhartha is gá chun spriocanna áirithe a bhaint amach. D'fhonn do rath a thomhas ag deireadh do thionscadail, ní mór duit spriocanna agus spriocanna soiléire a leagan síos. Cabhróidh pleanáil gníomhaíochta leat do chuid smaointe a dhíriú agus do thionscadal a reáchtáil go réidh. Mar sin féin, níl sé leagtha síos i gloch agus is féidir é a athbheithniú agus a choigeartú de réir mar is gá.

Seo roinnt ceisteanna le cur san áireamh agus plean gníomhaíochta á fhorbairt.

- **Forbhreathnú:** Cad atá i gceist le do thionscadal?
- **Spriocanna Sonracha:** Cén fáth a bhfuil tú ag déanamh an tionscadail seo? Cad ba mhaith leat a bhaint amach?
- **Lucht féachana:** Cé hé do spriocghrúpa?
- **Gníomhartha:** Cad iad na gníomhartha atá á ndéanamh agat chun do spriocanna a bhaint amach?
- **An Duine atá Freagrach:** Cé atá freagrach as na cúraimí sin?
- **Amlíne:** Cén uair is gá gach tasc a chur i gcrích?

Cad é an dáta críochnaithe a bhfuil tú ag súil leis do gach gníomh?

Tionscadail Ghníomhaíochta Maithe GCÓ

- Feasacht ar an óige, bunaithe ar ghníomhaíocht agus ar an gcomhshaoil
- Spriocanna soiléire agus réadúla 1-3 a leagan síos atá leathan go leor chun spéis a choinneáil ach atá sonrach go leor freisin chun fócas a choinneáil
- Indéanta agus fráma ama, scála, buiséad srl. san áireamh
- Inbhuanaithe agus fadtéarmach
- Cruthaitheach agus nuálach
- Lucht féachana leathan a bhaint amach

Ag roghnú gnímh

Agus gníomh á roghnú agat, cinntigh gur réiteach é ar do shaincheist chomhshaoil roghnaithe. SEO DUIT ROINNT SMAOINTE...

☐ A bheith mar chuid d'fheachtais/cláir chomhshaoil atá ann cheana	☐ Eagraigh taispeántas	☐ Aonach scoile/pobail a eagrú
☐ Déan suirbhé air	☐ Agallamh (raidió, teilifís, nuachtán)	☐ Rólimirt
☐ Feachtas gníomhaíochais chomhshaoil a chruthú	☐ Tabhair cuireadh do chainteoirí	☐ Eagraigh comórtas póstaer
☐ Cruthaigh agus déan achainí a shíniú	☐ Bí páirteach i mórshiúlta agus slógáí	☐ Déan feachtas ar na meáin shóisialta a reáchtáil
☐ Cruthaigh suíomh gréasáin/blag	☐ Déan stocaireacht	☐ Scríobh leabhar
☐ Cruthaigh dráma	☐ Dan físdialann	☐ Scríobh litir chuig polaiteoirí agus saineolaithe
☐ Cur i láthair a sheachadadh do chineálacha éagsúla lucht féachana	☐ Déan físeán stop gluaisne	☐ Scríobh amhrán/rap
☐ Ceardlann piaroideachais a fhorbairt ar shaincheisteanna comhshaoil	☐ Eagraigh dúshlán	☐ Scríobh agus foilsigh alt
	☐ Eagraigh tobshlua	
	☐ Eagraigh imeacht tiomsaithe airgid/ múscailte feasachta	

Gníomhaíochtaí & Bosca uirlisí

Éascaigh Gníomhaíocht 9 agus/nó Gníomhaíocht 10 chun cabhrú le do ghrúpa smaointe agus gníomhartha cruthaitheacha a chur isteach conas a bhainfidh siad spriocanna na foirne amach. Tar éis an ransú gníomhaíochta, ba chóir do ghrúpa plean gníomhaíochta a fhorbairt (Gníomhaíocht 11). Déan cinnte go ndéantar a gcuid smaointe agus gníomhartha go léir a thairfeadh.

GNÍOMHAÍOCHT 9: AN GNÍOMH DODHÉANTA (lch. 38)

Is cuid rithábhachtach de réiteach fadhbanna comhshaoil í an chruthaitheacht. Cabhróidh an ghníomhaíocht seo le smaointeoireacht chruthaitheach a spreagadh do do ghrúpa chun smaointe nua, cuir chuige agus bealaí neamhghnácha a chruthú chun féachaint ar fhadhb sula ndéanfaidh tú cinneadh maidir lena dtionscadal fóirgníomhaíochta

GNÍOMHAÍOCHT 10: RANSÚ SMAOINTE GNÍOMHAÍOCHT MHEAR (lch. 39)

Is é cuspóir na gníomhaíochta seo an oiread smaointe agus is féidir a chur ar fáil i dtreimhse ghearr ama agus smaointeoireacht a spreagadh lasmuigh den bhosca agus teacht ar réitigh nuálacha ar shaincheisteanna casta comhshaoil.

GNÍOMHAÍOCHT 11: MEABHAIRMHAPA AN PHEAN GNÍOMHAÍOCHTA (lgh. 40-41)

Agus pleanáil á déanamh, tá sé tábhachtach gnéithe éagsúla de thionscadal gníomhaíochta a mheas, mar shampla spriocanna tionscadail, an duine atá freagrach, srl. Cabhróidh an ghníomhaíocht léarscáil intinne seo le do ghrúpa smaointe a dhéanamh go horgánach agus na smaointe seo a nascadh le chéile. Cabhróidh sé freisin lena gcuid smaointe a struchtúrú go físiúil ionas go mbeidh sé éasca iad a thuiscint agus a leanúint..

BOSCA UIRLISÍ: BILEOG OIBRE UM PLEANÁIL TIONSCADAIL GNÍOMHAÍOCHTA (lch. 42)

D'fhéadfadh do ghrúpa teacht ar an mBileog Oibre um Pleanáil Tionscadail Gníomhaíochta úsáideach chun cabhrú lena gcuid smaointe agus smaointe a shocrú agus a struchtúrú ó ghníomhaíocht Mapála Intinne an Phean Gníomhaíochta (lgh. 40-41).

GNÍOMHAÍOCHT 9: RUD ATÁ DODHÉANTA GNÍOMH

Aidhm

- Déan smaointeoireacht chruithaitheach a spreagadh sula ndéantar cinneadh faoi thionscadal gníomhaíochta
- Tar an leis an oiread smaointe tionscadail agus is féidir gan a bheith buartha cé chomh amaideach, aisteach nó neamhréadúil a d'fhéadfadh na gníomhartha a bheith cosúil

Am

- 30 nóiméad

Ullmhúchán

- Nótaí Post-it
- Pinn

Conas a Reáchtáil

1. Tabhair nóta post-it do gach duine.
2. Iarr ar do ghrúpa saincheist chomhshaoil a roghnú le réiteach.
3. Iarr ar bhaill an ghrúpa gníomhartha nó smaointe greannmhara/dodhéanta a scríobh síos chun ceist an chomhshaoil a réiteach. A ghreannmhair is ea is fearr!
4. Iarr orthu a gcuid nótaí iar-it a ghreamú ar an mballa agus ansin na gníomhartha dodhéanta go léir a mholtar a léamh amach.
5. Roghnaigh smaointe amháin Is é an dúshlán a bheidh acu ná an gníomh dodhéanta a chur in oiriúint ionas gur féidir leis an bhfoireann é a dhéanamh.
6. Is é an smaoineamh a bhuaigh an ceann atá fós dodhéanta a chur in oiriúint!

GNÍOMHAÍOCHT 10: GNÍOMHAÍOCHT MHEAR RANSÚ SMAOINTE

Aidhm

- Déan smaointe agus cuir chuige nua cruthaitheacha a ghiniúint
- Tar suas leis an oiread smaointe tionscadail agus is féidir gan a bheith buartha faoi cé chomh maith agus atá siad
- Déan smaoineamh tapa a chleachtadh maidir le réitigh ar shaincheisteanna comhshaoil a dhearadh

Am

- 15 nóiméad

Ullmhúchán

- Páipéar smeach-chairte
- Marcóirí
- Nótaí Post-it
- Taighde meabharmhapála

Conas a Reáchtáil

1. Iarr ar do ghrúpa spriocanna sonracha agus réadúla 1-3 a chinneadh chun dul i ngleic leis an tsaincheist chomhshaoil atá roghnaithe agus taighde déanta acu.
2. Cuir páipéar smeachchart agus marcóirí ar fáil agus iarr orthu na spriocanna 1-3 a scríobh i lár an pháipéir smeach ag fágáil neart spáis timpeall gach sprioc.
3. Tabhair dúshlán do gach duine teacht suas leis an oiread réitigh ar gach sprioc agus is féidir leo laistigh de 2-5 nóiméad. Cuir béim air nár chóir dóibh a bheith buartha faoi cé chomh maith, réalaióch, nó amaideach a d'fhéadfadh na smaointe a bheith ann, agus ba chóir dóibh iad go léir a scríobh síos ar nótaí post-it.
4. Nuair a bhíonn an t-am istigh, iarr ar gach duine stop a chur leis an scríbhneoireacht agus a liosta a chur i gcomparáid go tapa lena chéile.
5. Iarr ar gach duine a gcuid nótaí iarbháis a cheangal leis an bpáipéar smeach-chairte faoin sprioc ábhartha. Tabhair 5 nóiméad eile dóibh chun breathnú ar an méid atá scríofa síos agus machnamh a dhéanamh ar éagsúlacht na smaointe.
6. Anois go bhfuil iniúchadh déanta acu ar réitigh éagsúla, tá sé in am cinneadh a dhéanamh ar na réitigh ar mian leo díriú orthu dá dtionscadal gníomhaíochta. Déan cinnte go bhfuil siad páiseanta faoi agus go mbaineann siad lena rogha saincheist.

GNÍOMHAÍOCHT 11: PLEAN GNÍOMHAÍOCHTA MEABHARMHAPÁIL

Aidhm

- Roghnaigh gníomhartha is féidir a dhéanamh le haghaidh tionscadail
- Foghlaim conas imlíne struchtúrtha tionscadail a fhorbairt
- Scileanna pleanála tionscadail a fhorbairt

Am

- 45 nóiméad

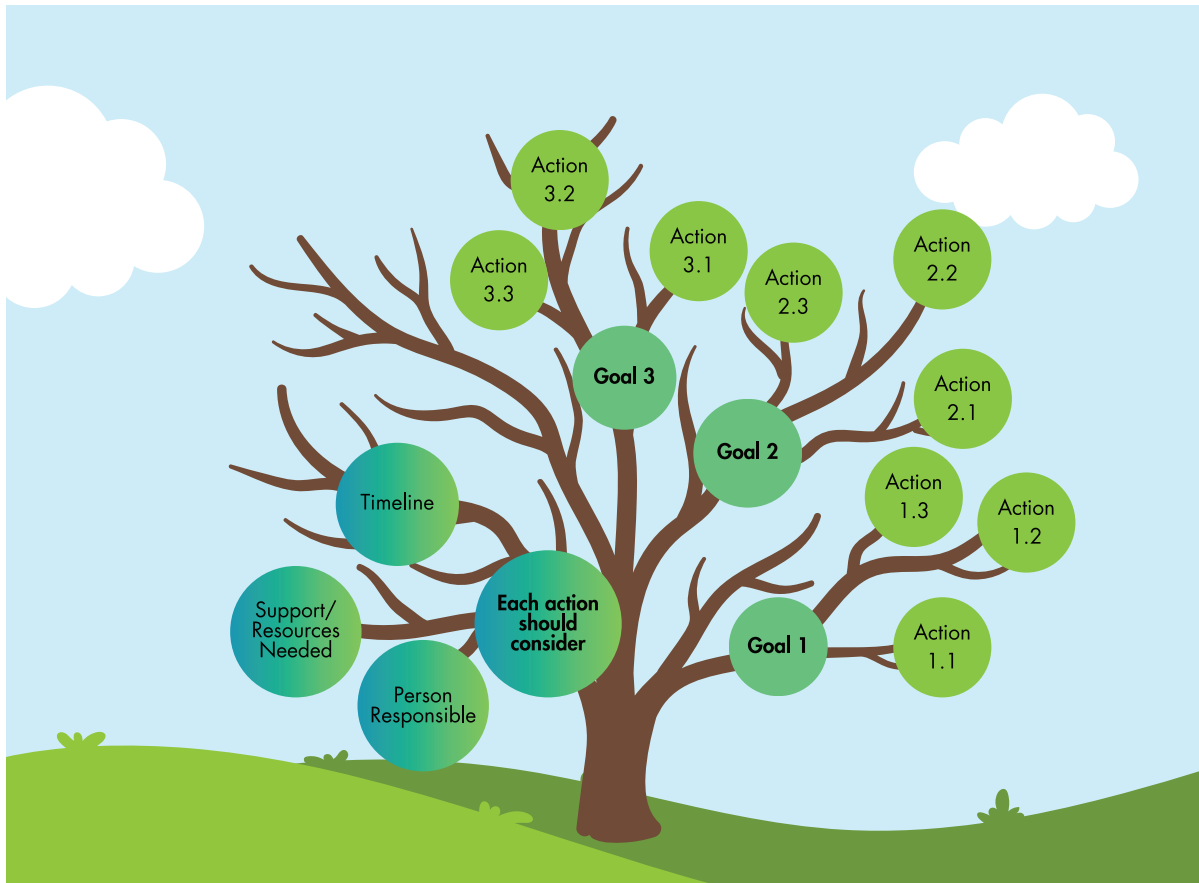
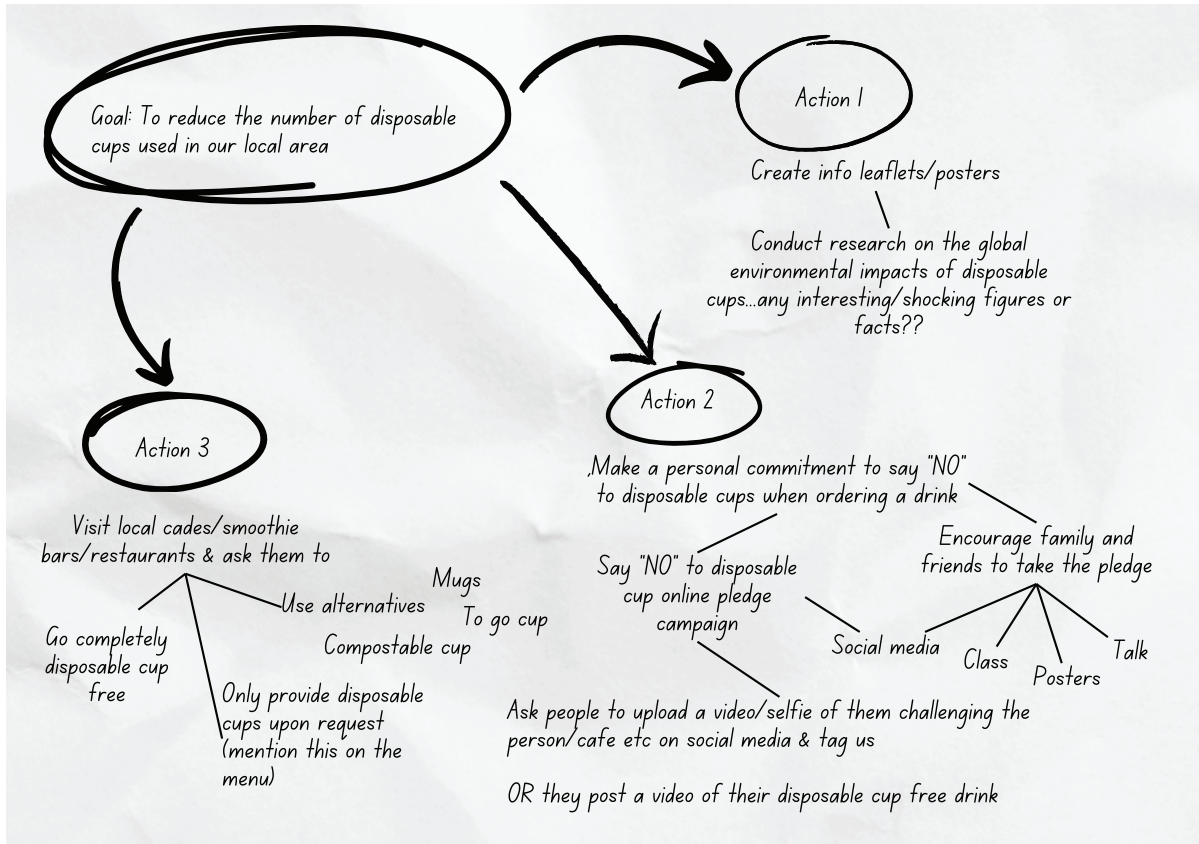
Ullmhúchán

- Bileog Oibre um Pleanáil Tionscadal Gníomhaíochta 41
- Smeach-chairt
- Páipéar, marcóirí

Conas a Reáchtáil

1. Tabhair páipéar smeachchart do do ghrúpa chun Léarscáil Intinne Plean Gníomhaíochta (lch. 41) a chruthú ina leagtar amach na gníomhartha is gá chun a spriocanna tionscadail a bhaint amach. Cabhróidh sé seo leo a gcuid smaointe a dhíriú agus a dtionscadal a reáchtáil go réidh.
2. Iarr ar an ngrúpa scríobh ar an bpáipéar 1-3 spriocanna sonracha agus réalaiócha dá dtionscadal (i.e. cad tá súil agat a bhaint amach tríd an tionscadal seo a chur i gcrích?).
3. Smaoinigh ar chúpla gníomh a theastaíonn chun gach sprioc a bhaint amach. i gcás gach gníomhaíochta, is féidir leo an méid seo a leanas a chinneadh: cé hé an sprioclucht féachana, conas a dhéanfar gach gníomh, cé atá freagrach as gach tasc, cén tacaíocht/acmhainní a bheidh ag teastáil, amlíne do gach céim chun a chinntiú go bhfanfaidh an fhoireann ar an mbóthar ceart.
4. Tar éis dóibh Léarscáil Intinne an Phlean Gníomhaíochta a chomhlánú, iarr orthu a bplean a mheas trí na ceisteanna seo a leanas a bhreithniú:
 - An ndéanfaidh sé tionscadal suimiúil?
 - Cé chomh héifeachtach is a bheidh na gníomhartha?
 - An féidir an tionscadal a chur i bhfeidhm?
 - An mbeidh an tionscadal neamhdhíobhálach don chomhshaol ag gach céim?
 - Cad iad na saincheisteanna a d'fhéadfadh a bheith ag an bhfoireann?
5. Mol úsáid a bhaint as an mBileog Oibre um Pleanáil Tionscadail Gníomhaíochta (lch. 42) chun plean gníomhaíochta deiridh a chruthú. Ba cheart é seo a thabhairt chuig gach cruinniú foirne le haghaidh athbhreithnithe agus nuashonruithe rialta, ag cinntiú go leanann sé ar aghaidh ag léiriú an staid reatha agus cuspóirí na foirne.

PLEAN GNÍOMHAÍOCHTA SAMPLACH MEABHARMHAPÁIL

(Source: www.vecteezy.com)

TIONSCADAL GNÍOMHAÍOCHTA BILEOG OIBRE PLEANÁLA

GNÍOMHAÍOCHT 11
BOSCA UIRLISÍ

Teideal an Tionscadail	Cad é teideal an tionscadail?
Forbhreathnú	Cad faoi do thionscadal?
Lucht spéise	Cé hé do spriocghrúpa?
Spriocanna Sonracha	Cad ba mhaith leat a bhaint amach?
Gníomhaíochtaí	Cad iad na gníomhartha atá á ndéanamh agat chun do spriocanna a bhaint amach?
An Duine Freagrach	Cé atá freagrach as na cúraimí sin?
Acmhainní	Cén tacaíocht/acmhainní atá de dhíth ort?
Amlíne	Cén uair is gá gach tasc a chur i gcrích?
Measúnú a dhéanamh ar Dhul Chun Cinn	An bhfuil tú ar sceideal? Má tá, coinnigh ort! Mura bhfuil, cad iad na dúshláin? Conas a réiteoidh tú na dúshláin? Mura féidir iad a réiteach, an bhfuil aon rogha eile ann?

Nóta do Mheantóirí GCÓ:

Ná bíodh leisce ort do bhileog oibre féin a chruthú bunaithe ar an eolas thíos.

Ceim 4:

Dean Gníomh

TÁBHACHTACH:

Coinnigh súil ar do chuid oibre ag gach céim.

Déanfaidh sé aighneacht tionscadail i bhfad níos éasca!

Céim 4. Dean Gníomh

Tá tú réidh anois chun do phlean gníomhaíochta a chur i bhfeidhm! Murab ionann agus tionscadail thraidisiúnta, leagann tionscadail ghníomhaíochta béim ar chéimeanna inláimhsithe a ghlacadh chun aghaidh a thabhairt go díreach ar shaincheist chomhshaoil. Is cuid lárnach de chlár GCÓ é an approach gníomhach seo. Trí na gníomhartha seo, is féidir leat do chuid foghlama a thaispeáint agus an mhúinín a fháil chun tabhairt faoi ghníomhaíocht sa toadhcháil.

Taifeadadh Gníomhaíochta

Déan cinnte go gcoinníonn tú taifead den obair a dhéantar ag gach céim den phróiseas. Tá sé i bhfad níos éasca duit é seo a dhéanamh go leanúnach ar fud an tionscadail seachas a bheith ag iarraidh cuimhneamh ar na céimeanna go léir tar éis duit a bheith críochnaithe.

Cruinnithe Foirne Rialta

Cuideoidh cruinnithe foirne rialta le monatóireacht a dhéanamh ar dhul chun cinn an tionscadail lena chinntiú go bhfuil an tionscadal ag leanúint an phlean agus go bhfuil gach duine ar an mbóthar ceart lena gcuid freagrachtaí. Cabhróidh sé freisin le caidrimh thacúla a chothú idir baill foirne agus cabhróidh sé leo foghlaim conas fadhbanna a réiteach le chéile. Is smaoineamh maith é miontuairiscí cruinnithe a scríobh. Is féidir leat cóip chlóite de Theimpléad Miontuairiscí Cruinnithe Foirne (lch. 45) a úsáid nó do chuid féin a chruthú. Déan cinnte go gcoinníonn 'Bainisteoir Acmhainne' d'fhoireann le chéile iad agus tabhair chuig an gcéad chruinniú eile iad.

An spreagadh a choinneáil suas

Is féidir le fanacht spreagtha a bheith tricky feadh do thuras. B'fhéidir nach dtéann rudaí chun plean a dhéanamh, nó go dtagann tú ar dhúshlán gan choinne. Le linn an turais cuimhnigh cén fáth ar thosaigh tú sa chéad áit agus smaoinigh ar na héachtaí a bhí agat le d'fhoireann! Déan cinnte aon chloch mhíle a cheiliúradh agus déan iarracht aon dúshlán a fheiceáil mar dheiseanna foghlama.

Gníomhaíochtaí & Boscaí uirlisí

Leis an gcéim seo, is é an príomhról atá agat mar mheantóir ná do ghrúpa a spreagadh agus a spreagadh chun gníomh a dhéanamh bunaithe ar a bplean gníomhaíochta. B'fhéidir go mbeidh ort seiceáil go rialta ar an gcaoi a bhfuil siad ag dul ar aghaidh agus féachaint an dteastaíonn tacaíocht bhreise uathu.

GNÍOMHAÍOCHT 12: MIONTUAIRISCÍ CRUINNITHE FOIRNE (lch. 45)

Cabhróidh an cur chuige struchtúrtha seo le cruinnithe a eagrú go héifeachtúil, ag cinntiú go bhfuil gach ball foirne gafa agus ar an eolas faoina gcuid freagrachtaí.

FOIREANN UIRLISÍ TEIMPLÉAD MIONTUAIRISCÍ MEETING (lch. 46)

GNÍOMHAÍOCHT 12: CRUINNIÚ FOIRNE MIONTUAIRISCÍ

Aidhm

- **Bíodh a fhios agat conas miontuairiscí cruinnithe foirne a úsáid**
- **A thuiscint go gcabhróidh cruinnithe rialta le foireann cumarsáid a dhéanamh, tionscadal a choinneáil ar an mbóthar ceart agus cabhrú lena chinntiú go bhfuil gach duine san fhoireann ag imirt páirt chomhionann**

Am

- 45 nóiméad

Ullmhúchán

- **Miontuairiscí Chruinniú Foirne**
- **Teimpléad (lch. 46)**
- **Conradh Foirne (lgh 19-20)**
- **Pinn**

Conas a Reáchtáil

1. Roimh an gcruinniú, iarr ar do ghrúpa machnamh a dhéanamh ar na ceisteanna seo a leanas:
 - Cén fáth a bhfuil siad ag bualadh le chéile
 - Cad tá súil acu a bhaint amach ón gcruinniú?
2. Tabhair cóip den Teimpléad Miontuairiscí Cruinnithe (lch.46) do thaifeadán an ghrúpa agus mínigh conas iad a úsáid:
 - **Glacadóir** – Tabhair an ról seo do dhuine san fhoireann a bhfuil scileanna maithe TF nó lámhscríbhneoireachta. Ba chóir don duine seo an bhileog oibre cruinnithe deiridh a thabhairt leis.
 - **Dáta an Chruinnithe** – Déan taifead ar dháta an chruinnithe. Spreag cruinnithe rialta (m.sh. cruinnithe seachtainiúla, débhliantúla, míosúla)
 - **Am tosaithe** – Tabhair faoi deara am tosaithe an chruinnithe.
 - **Am Críochnaithe** – Tabhair faoi deara am deiridh an chruinnithe.
 - **Suíomh** – Sonraigh cá dtarlaíonn an cruinniú.
 - **Lucht freastail** – Liostaigh na daoine ar fad a d'fhreastail ar an gcruinniú.
 - **Daoine nach bhfreastalaíonn** - Liostaigh iad siúd a bhí as láthair. Cuir béim ar an tábhacht le tinreamh iomlán.
 - **Nuashonrú ar Mhíreanna Gníomhaíochta ón gCruinniú Roimhe Seo** – Athbhreithniú a dhéanamh ar dhul chun cinn cúraimí a shanntar sa chruinniú deireanach agus aon nuashonruithe a thaifeadadh. Pléigh an bhfuil tascanna ar an mbóthar ceart, sainaithe aon dúshlán, agus pleanáil conas aghaidh a thabhairt orthu.
 - **Míreanna Gníomhaíochta Nua** - Tascanna nua atá le cur i gcrích a phlé agus a shannadh ag an gcéad chruinniú eile agus daoine aonair freagracha a aithint agus spriocdhátaí a leagan síos.
 - **Dáta Beartaithe an Chéad Chruinnithe Eile**- Socraigh dáta don chéad chruinniú eile.
 - **Aon Ghnó Eile (AGE)** - Tabhair faoi deara aon nithe breise a bhfuil gá leo plé larr ar an ngrúpa cruinniú foirne a stiúradh leo féin ag baint úsáide as Teimpléad Miontuairiscí Cruinnithe Foirne (lch. 46). Déan cinnte go bhfuil deis ag gach duine cur leis.

CRUINNIÚ FOIRNE TEIMPLÉAD MIONTUAIRISCÍ

GNÍOMHAÍOCHT 12
BOSCA UIRLISÍ

GLACADÓIR NÓTAÍ:	
DÁTA AN CHRUINNITHE	
AM TOSAITHE	
AM CRÍOCHNAITHE	
SUÍOMH:	
DAOINE A BHÍ I LÁTHAIR	
DAOINE NACH RAIBH I LÁTHAIR	

MÍR GHNÍM H A PLÉADH	FREAGRACH	DÁTA DLITE	NUASHONRÚ GNÍOMHAÍOCHTA

An bhfuil gach rud ar an mbóthar ceart? Mura bhfuil, cad iad na dúshláin? Conas a réiteoidh tú iad?

.....

.....

MÍR GHNÍOMHAÍOCHTA NUA	FREAGRACH	DÁTA DLITE

Dáta Beartaithe an Chéad
Chruinnithe Eile:

Aon Ghnó Eile

CÉIM 5:

Ardaigh Feasacht

TÁBHACHTACH!

Coinnigh súil ar do chuid oibre ag gach céim.

Déanfaidh sé aighneacht tionscadail i bhfad níos éasca!

Céim 5: Feasacht a Ardú

Is éard atá i gceist le feasacht a ardú ná daoine eile a chur ar an eolas agus oideachas a chur orthu chun athrú a spreagadh. Le linn agus tar éis gníomh a dhéanamh, tá sé ríthábhachtach feasacht a ardú faoi do thionscadal. Tá sé riachtanach feasacht a ardú chun daoine a chur ar an eolas agus oideachas a chur orthu faoin tsaincheist, chun tionchar a imirt ar dheartháir, ar iompar agus ar chreidimh, agus chun tacú le spriocanna do thionscadail a bhaint amach. Gné riachtanach leanúnach ar feadh shaolré thionscadal GCÓ is ea feasacht a ardú.

Cibé an bhfuil tú ag plé na ceiste le do chairde agus do theaghlach, feachtas ar na meáin shóisialta a reáchtáil, imeacht poiblí a eagrú, nó lucht déanta cinní stocaireachta, tá sé tábhachtach smaoineamh ar conas daoine a chur ag éisteacht leat agus cur le teacht do theachtaireachta.

Cad atá le breithniú

Agus feasacht á hardú agat faoi do cheist, tá sé tábhachtach machnamh a dhéanamh ar an méid seo thíos:

- Tuiscint a fháil ar do lucht féachana agus díriú orthu.
- Inis do dhaoine faoi do thionscadal agus a spriocanna – Coinnigh go hachomair é agus bí soiléir!
- Tabhair eolas do dhaoine faoin gceist chomhshaoil roghnaithe.
- Daoine a spreagadh chun an focal a scaipeadh agus gníomh a dhéanamh freisin.
- Comhpháirtíocht le daoine aonair/grúpaí/eagraíochtaí leasmhara eile.

Smaointe Múscailte Feasachta

Mar chuid de GCÓ, is breá linn grúpaí a fheiceáil ag ardú feasachta ní hamháin ina n-eagraíocht, ach freisin laistigh dá bpobal níos leithne agus le heagraíochtaí seachtracha. Seo roinnt smaointe:

Laistigh de do scoil/ghrúpa óige srl:

- Póstaire a thaispeáint timpeall an fhoirgnimh, ceardlanna
- Ceardlann a éascú
- Ní gá ach labhairt le daoine i d'eagraíocht

Laistigh de do phobal níos leithne:

- Feachtas ar na meáin shóisialta a chruthú faoin gceist
- Teagmháil a dhéanamh le stáisiúin raidió agus le páipéir chun eolas a roinnt faoi do cheist
- Freastal ar aonach/imeacht pobail nó do chuid féin a eagrú
- Bileoga eolais a thaispeáint i siopaí agus leabharlanna áitiúla

Le heagraíochtaí seachtracha:

- Labhair le gnólachtaí áitiúla chun tacú le do chúis
- Bualadh le do Theachtaí Dála áitiúla/Oifigeach Feasachta Comhshaoil na Comhairle Contae áitiúil
- Comhoibriú le grúpaí áitiúla neamhbhrabúis comhshaoil nó abhcóideachta chun do theachtaireacht a mhéadú
- Dul i dteagmháil le hollscoileanna áitiúla nó le hinstiúidí taighde

Piaroideachas mar Straitéis Éifeachtach um Athrú Iompraíochta

Tá piaroideachas ar cheann de na bealaí éifeachtacha chun feasacht a ardú faoi do thionscadal toisc go bhfuil níos mó seans ann go gcloisfidh daoine teachtaireachtaí, agus dá bhrí sin a ndearcadh agus a n-iompar a athrú, má chreideann siad go bhfuil an teachtaire cosúil leo agus go roinneann sé na hábhair inní chéanna.

Tar éis do thionscadal GCÓ a bheith críochnaithe, glac páirt i gClár Oideachais Piaráí don Óige don Fhorbairt Inbhuanaithe de chuid EICEA-EOECNA! Trí phróiseas oiliúna lena n-áirítear ceardlanna éagsúla, tionscadal gníomhaíochta agus cleachtas éascaithe, beidh sé de chumhacht agat a bheith i do 'piaroideachasóir' muiníneach agus oilte a oibríonn mar ghníomhaire cumhachtach don Fhorbairt Inbhuanaithe i measc do chomhghleacaithe agus i do phobal. Le tuilleadh eolais, féach <http://ecounesco.ie/programmes/youth-for-sustainable-development>.

Do Pháirc a Fhorbairt: Mothúchán - Dóchas - Gníomh

Nuair a pitching do thionscadal agus a bhaint amach chun dul i ngleic le daoine i do ghníomhaíocht, a mheas tar éis na chéad trí chéim eile.

- 1. Mothúchán:** An chéad tús le mothúchán. Cuir ceisteanna a leagann béim ar an bhfadhb chun mothú comhroinnte faoin bhfadhb a léiriú.
- 2. Dóchas:** Ansin spreag dóchas. Ba mhaith leat go gcreidfeadh daoine gur féidir athrú a dhéanamh. Cuir a n-ímní faoin bhfadhb ar réiteach.
- 3. Gníomh:** Ar deireadh déan cinnte go bhfuil a fhios ag daoine gur féidir leo difríocht a dhéanamh trí ghníomh a dhéanamh.

Gníomhaíochtaí & Boscaí uirlisí

Tacóidh na boscaí uirlisí seo leat feasacht a ardú faoi do thionscadal trí mhodhanna éagsúla. Is pointe tosaigh iontach é seo chun smaointe a fháil maidir le do theachtaireacht a scaipeadh.

BOSCA UIRLISÍ: PREASRÁITEAS (lgh. 50-51)

BOSCA UIRLISÍ: FEACHTAS NA MEÁN SÓISIALTA (lch. 52)

BOSCA UIRLISÍ: EAGRÚ IMEACHTAÍ (lch. 53)

BOSCA UIRLISÍ: STOCAIREACHT (lgh. 54-55)

LEIDEANNA SCRÍBHNEOIREACHTA PREASRÁITIS

BOSCA
UIRLISÍ

Is éard is preasráiteas ann ná cumarsáid scríofa a dhíríonn ar bhaill na meán as rud éigin nuachta a fhógairt. D'fhéadfadh sé a bheith ina bhealach éifeachtach do do pháipéar, teilifís nó stáisiún raidió áitiúil a chloisteáil faoi do thionscadal agus chun poiblíocht a fháil ó lucht féachana níos leithne. Cuimhnigh gur dóichí go bhfoirseofar é nuair a bhíonn do scéal suimiúil agus difriúil!

Comhairle mhaith

1. Ceannlíne

Is é do cheannlíne an chéad rud a léifidh daoine. Cruthaigh ceannlíne catchy a grab aird an léitheora agus iad a dhéanamh ag iarraidh níos mó a fhoghlaim faoi do thionscadal! Molaimid duit do cheannlíne a léamh arís tar éis duit do scéal iomlán a chríochnú chun a sheiceáil an bhfuil sé fós ina theideal nuachta.

2. Abairt Thosaigh

Bíonn scéalta le léamh ag iriseoirí gach lá ionas nach mbeidh cead acu ach an chéad alt a léamh agus an chuid eile a scanadh. Mar sin, faigh an ceart go dtí an pointe sa chéad mhír (1-2 abairt) agus coinnigh gearr agus soiléir é.

3. Corp

- Ag baint úsáide as na cúig 'C' (cad, cathain, cén áit, cé agus cén fáth), scríobh croílár do thionscadail - Cad é an scéal? Cén fáth a bhfuil tábhacht leis?
- Luaigh go luath go bhfuil an tionscadal á dhéanamh agat mar chuid de Ghradam Timpeallachta Óga ÉICEA-EOECNA.
- Coinnigh gearr é. Cuir teorainn le do phreasráiteas chuig leathanach amháin.
- Cuir figiúirí agus luachana suimiúla / suntasacha san áireamh chun teagmháil dhaonna a thabhairt do do phreasráiteas.
- Is féidir le grianghraf aird daoine a thapú níos fearr ná téacs as a stuaim féin Ceangail an grianghraf de do ghrúpa agus d'obair thionscadail le do phreasráiteas le fotheideal grianghraf. Déan cinnte go bhfuil an íomhá lámhaigh gar-suas i réiteach ard.

4. Sonraí Teagmhála

Ná déan dearmad d'fhaisnéis teagmhála (m.sh. ainm, ríomhphost, agus uimhir theileafóin) a chur san áireamh ag bun do phreasráitis ionas gur féidir le hiriseoirí obair leantach a dhéanamh leat. Chomh maith leis sin rochtain a sholáthar ar níos mó eolais faoi do thionscadal, mar shampla naisc chuig do láithreán gréasáin thionscadail, na meáin shóisialta agus blag.

Preasráiteas Samplach

Tá grúpa daoine óga a bhfuil baint acu le clár de chuid ÉICEA-EOECNA An Óige don Fhorbairt Inbhuanaithe ag ceiliúradh an fhógra gur féidir leat an Cárta Leap a úsáid anois chun an tseirbhís roinnte rothar 'Dublin Bikes' a úsáid, smaoiniamh uailmhianach a thug siad do pholaiteoirí in 2015.

Tá lúcháir ar bhaill an ghrúpa a fháil amach go bhfuil toradh ar a dtionscadal dhá bhliain a raibh sé mar aidhm aige an scéim a oscailt do dhaoine óga. Cuireadh tús lena dtionscadal, dar teideal 'A Leap 2 the Future', in 2014 mar iontráil ar chlár Gradaim Comhshaoil Óga ÉICEA-EOECNA.

Theastaigh ón ngrúpa dul i ngleic le ceist an athraithe aeráide ar leibhéal áitiúil trí bhreathnú ar bhealaí chun astaíochtaí ó iompar i lár Chathair Bhaile Átha Cliath a laghdú. [...] Tháinig an grúpa aníos leis an smaoiniamh an Cárta Leap, a úsáideann mic léinn agus formhór na n-úsáideoirí iompair i gceantar Bhaile Átha Cliath go forleathan, a nascadh leis an scéim sciar rothar ar éirigh thar cionn léi chun an scéim a chur ar fáil do níos mó daoine. Chomh maith le feachtas ar na meáin shóisialta a chruthú chun feasacht a ardú faoin gceist, bhuail siad lena dTeachtaí Dála agus Comhairleoirí áitiúla; cruinnithe a eagrú le roinnt oifigeach sna míonna ina dhiaidh sin.

Ar dhuine de na hoifigigh ar chas an grúpa leo bhí an Comhairleoir de chuid Shinn Féin, Ray McHugh, a dúirt tar éis cruinniú i Mí an Mheithimh 2015:

"D'éirigh go hiontach leis an scéim rothar ach caithfear í a leathnú, caithfear freastal ar dhaoine óga agus is dóigh liom gur cur chuige réadúil a bheadh sna moltaí do mhic léinn chun an scéim a chur ar fáil dár saoránaigh go léir, idir óg agus aosta, ar bhonn uile-oileáin agus bheadh sé sin ina bhuntáiste mór do shláinte ár muintire agus an chomhshaoil."

Dúirt sé freisin, *"Bhí na daltaí an-ghairmiúil leis an gcur i láthair agus leis an Q agus A, agus is mór an chreidiúint iad don scoil agus dá dtuismitheoirí."*

Rinne ball den ghrúpa trácht ar an tionscadal *"D'fhéachamar ar na ceantair is mó fadhbanna sa chathair agus bhí an chuma ar an scéal go raibh an plódú dochreidte i mBaile Átha Cliath agus thart timpeall air mar áit mhaith le tosú. Bhí an chuma ar an scéal go raibh an scéim Dublin Bikes go mór faoi gheasa ag daoine óga mar nach bhfuil cártaí creidmheasa acu leis an tseirbhís a úsáid. Tá sé i bhfad níos inrochtana anois, rud a chiallaíonn go mbeidh níos lú carranna sa chathair agus iompar níos inbhuanaithe á úsáid. Laghdóidh sé seo astaíochtaí CO2 sa chathair, rud a laghdóidh lorg carbóin Bhaile Átha Cliath."*

Tugadh luach saothair don ghrúpa as a n-iarrachtaí eisceachtúla ag Cluiche Ceannais Gradaim Comhshaoil Óga ÉICEA-EOECNA in 2015 agus in 2016, agus bhuaigh siad an tIompar Sinsearach in 2015 agus an Gradam Fáis Bhreise 2016.

Críoch

Le tuilleadh eolais, téigh i dteagmháil le:
Lisa Wilson,
Oifigeach Cumarsáide ÉICEA-EOECNA
R. communications@ecunesco.ie
T. +353 1 6625491

Nótaí d'Eagarthóirí

Maidir le Gradaim Comhshaoil Óga ÉICEA-EOECNA: Is clár dámhachtainí comhshaoil uile-Éireann é Gradaim Comhshaoil Óga ÉICEA-EOECNA (GCÓ) a thugann aitheantas agus luach saothair do dhaoine óga a ardaíonn feasacht chomhshaoil agus a fheabhsaíonn an comhshaoil. Ó 1999 i leith, ghlac os cionn 40,000 duine óg páirt sa chlár agus shroich siad go leor daoine eile le feachtais múscailte feasachta i scoileanna agus i bpobail ar fud na hÉireann. Tá sé mar aidhm ag an gclár daoine óga a chumasú le bheith ina saoránaigh níos fearr, feasacht a chothú ar shaincheisteanna comhshaoil agus athruithe simplí stíl mhaireachtála a chur chun cinn chun an comhshaoil a fheabhsú.

Le tuilleadh eolais téigh go: www.ecunesco.ie

NA MEÁIN SHÓISIALTA FEACHTAS

GNÍOMHAÍOCHT 13
BOSCA UIRLÍ

Is féidir leis na meáin shóisialta a bheith ina n-uirlis iontach cumarsáide chun feachtas a ardú faoi do thionscadal le lucht féachana níos mó. Smaoinigh ar #BlackLivesMattercampaign. Thosaigh sé mar scéal 140 focal a roinneadh ar Twitter agus tá sé anois ina ghluaiseacht dhomhanda ar son an cheartais shóisialta agus an chomhionannais chiníoch. D'fhéadfadh do fheachtas a bheith ar an gcéad cheann eile!

Na Leideanna is Fearr chun Feachtas Rathúil um Ardú Feasachta ar na Meáin Shóisialta a Reáchtáil

1. Roghnaigh cainéil meán sóisialta go cúramach.

Ná cruthaigh próifíl ar gach ardán meán sóisialta mar Facebook, Instagram, agus YouTube. Roghnaigh ceann amháin nó dhá cheann - cibé acu is fearr a oireann do do chuid riachtanas ó thaobh úsáide agus lucht féachana de.

2. Déan céalta a roinnt.

Roinn do scéal féin. Cén fáth ar chuir tú suim san ábhar? Cén tionchar a bhíonn aige ort? Cad a spreagann tú chun é seo a dhéanamh? Ansin spreag daoine eile a bhfuil tionchar ag an gcúis orthu a gcuid scéalta a roinnt freisin. Trí scéalta ó chroí a roinnt, tarlóidh comhráite nádúrtha agus nuair a bhraitheann daoine go bhfuil siad nasctha is mó seans go dtacóidh siad le do thionscadal.

3. Coinnigh é spraiúil.

Cuir méimeanna greannmhar agus suimiúil le fotheidil faoi do thionscadal nó bain úsáid as grianghraif agus físeáin tharraingteacha a léiríonn an obair atá á dhéanamh agat chun athrú dearfach a dhéanamh. Iarr ar do lucht leanúna do phoist a roinnt. Sroichfidh do theachtaireacht níos mó daoine agus tabharfaidh sé níos mó airde agus tacaíochta do do chúis.

4. Téigh i dteagmháil le daoine.

Dul i dteagmháil leis na daoine a dhéanann an iarracht 'like' agus 'comment' a dhéanamh ar do phoist ar na meáin shóisialta trí bhúochas a ghabháil leo, a gcuid ceisteanna a fhreagairt agus iarraidh orthu an focal a scaipeadh agus gníomh a dhéanamh freisin.

5. Faigh tionchair ar bord.

Aimsigh tionchair aitheanta (m.sh. daoine cáiliúla, lúthchleasaithe, gníomhaithe, polaiteoirí, cinnteoirí, pearsana áitiúla teilifíse nó raidió, &rl.) a bhfuil suim acu sa chúis chéanna. Iarr orthu scéal do thionscadail a roinnt Cabhróidh sé leat do lucht féachana a mhéadú go suntasach..

6. Agus ar deireadh

Cuimhnigh, ní bhuafaidh tú do cheist mar gheall ar na meáin shóisialta amháin, ach ní féidir leat buachan gan é.

Is breá linn do ghrianghraif, d'fhíseáin agus d'ailt nuachta a fheiceáil ag cur béime ar d'obair thionscadail. Cuir clib orainn chun muid a choinneáil ar an eolas faoin gcaoi a bhfuil tú ag dul ar aghaidh le do thionscadal agus faoi na gníomhartha atá déanta agat. Coinneoidimid ar an eolas thú freisin leis an nuacht GCÓ is déanaí trí na meáin shóisialta agus roinnfidimid do rath le cairde agus leanúna ÉICEA-EOECNA.

 ÉICEA-EOECNA

 @ecounesco @youngenvironmentalistawards

 ecounesco

 ÉICEA-EOECNA

Bain úsáid as na haischlibeanna GCÓ **#YEA, #ECO-UNESCO**

IMEACHT EAGRAÍOCHT

**GNIOMHAÍOCHT
14
BOSCA UIRLISÍ**

Is bealach iontach iad imeachtaí chun feasacht a chruthú agus daoine eile a bheith páirteach i do chúis. Ina measc tá Aontáí Scoile/Pobail, Taispeántais, Ceolchoirmeacha, Scagadh Scannán, Lá Dúshláin Spóirt, Comórtas Línochta/Póstaeir, nó Caint.

1. Roimh an imeacht

- Déan cinneadh an réachtálfaidh d'fhoireann imeacht nó freastal ar ócáid a d'eagraigh duine eile.
- Iarr cead ó do Mheantóir Tionscadail GCÓ chun imeacht a réachtáil nó freastal ar imeacht eile.
- Socraigh do chuspóirí – cad ba mhaith leat a bhaint amach tríd an imeacht agus c en fáth?
- Socraigh do spriocghrúpa agus liosta aíonna.
- Sainaithin ionad oiriúnach.
- Socraigh dáta agus am.
- Déan d'aoichainteoirí a aithint agus a dheimhniú.
- Meastachán a dhéanamh ar bhuiséad ag smaoineamh ar fhostú ionaid, lónadóireacht, Trealamh AV ar cíos, iompar, etc.c.
- Déan cinneadh ar an gcainéal cumarsáide le do lucht féachana.
- An t-imeacht (m.sh. bia, deochanna agus bronntanais bheaga saor in aisce)
- Clár oibre mionsonraithe imeachtaí a chruthú le spriocdhátaí soiléire agus tasc freagrachta.
- Ullmhaigh ábhair chur chun cinn (m.sh. comharthaí, meirgí, bileoga eolais agus póstaeir) a thaispeáint agus a thabhairt amach ag an ócáid agus bunábhair eile (e.g. ainm suaitheantais, foirmeacha clárúcháin, etc.)
- Déan an ócáid a chur chun cinn trí insint do dhaoine, trí fhógra boird/póstaeir/meáin shóisialta a úsáid agus

teagmháil a dhéanamh le preas/raidió.

2. Ar an Lá

- Seiceáil socrú an ionaid (e.g. comharthaíocht, troscán, trealamh AV etc.)
- Cinntigh go bhfuil gach duine ag déanamh a gcuid oibre san áit cheart ag an am ceart.
- Tóg grianghraif agus / nó físeán a dhéanamh.
- Nuashonraigh na meáin shóisialta chun cumarsáid a dhéanamh le níos mó daoine faoin ócáid agus iad a chur ar aghaidh an teachtaireacht chuig daoine eile.
- Bain taitneamh as!

3. Tar éis an Imeachta

Gabh buíochas le gach a raibh páirteach ann.

- Déan gníomhartha leantacha (e.g. postálacha, cruinnithe, imeachtaí breise a eagrú)
- Déan measúnú ar an imeacht chun a fháil amach an bhfuil na cuspóirí a leag tú síos roimhré bainte amach.

Stocaireacht

**BOSCA
UIRLISÍ**

Mar dhaoine óga, is féidir leat cinní rialtais a threorú agus tionchar a imirt uirthi ar cheist ar leith a bhfuil spéis agat inti trí stocaireacht a dhéanamh ar lucht déanta beartas, polaiteoirí agus reachtóirí. Toghtar na daoine seo chun ionadaíocht a dhéanamh ar do ghuth agus cinní eolasacha a dhéanamh a théann chun tairbhe gach duine.

Is féidir leat teagmháil a dhéanamh freisin le hionadaithe agus ceannairí eile amhail príomhoidí scoile, ceannairí óige, grúpaí gnó áitiúla, agus aon duine a bhfuil cumas cinnteoireachta acu a bhaineann le do cheist.

Cuimhnigh gur vótóirí sibh go léir amach anseo! Is féidir leat do thodhchaí inbhuanaithe féin a mhúnlú trí do léargais uathúla agus do thuairimí faoi na saincheisteanna atá tábhachtach duit a roinnt. Is féidir leat tionchar a imirt ar chinní!

Leideanna do Chruinniú Duine le Duine Le Cinnteoirí

Roimh an gCruinniú

- Déan cinneadh cé hiad na cinnteoirí is fearr chun tacú le do chúis.
- Glaoigh ar a n-oifigí nó seol ríomhphost chucu agus iarr coinne.
- Déan cinnte go bhfuil a fhios agat cad ba mhaith leat iad a dhéanamh agus 1-3 príomhtheachtaireachtaí a ullmhú atá soiléir, gonta agus sonrach.

Ag an gcruinniú

- Tabhair leat aon ábhar tacaíochta (m.sh. taighde, sleamhnáin PowerPoint, clár scéalaíochta, punanna, achainíocha, srl.)
- Déan do scíth a ligean agus do chuid oibre a chur i láthair go muiníneach. Déan an cás ar son do chúise agus fiafraigh díobh an bhfuil aon cheist acu.
- Nuair a bhíonn an t-am istigh, gabhaim buíochas leo as a gcuid ama agus machnaimh.

I ndiaidh an chruinnithe

- Laistigh de chúpla lá tar éis an chruinnithe, seol ríomhphost nó litir chucu ag gabháil buíochais leo arís agus lean leis seo le achaoimre faoina bpléadh.
- Taithí an chruinnithe a phostáil ar na meáin shóisialta agus iad a chlibeáil chun freastal ar a lucht féachana níos leithne!

Smaoineamh Stocaireachta Malartach

- Scríobh litir chuig cinnteoirí ag cur síos ar cad ba mhaith leat a dhéanamh.
- Déan cuntais oifigiúla meán sóisialta na gcinnteoirí a leanúint. Comhroinn a gcuid post a bhaineann le d'obair thionscadail, fág tuairimí agus cuireadh a thabhairt dóibh tacú leis an méid a dhéanann tú. Mar shampla, cruthaigh tvúit chun feasacht a ardú faoin tsaincheist chomhshaoil a obair a dhéanamh ar lucht déanta cinní agus iad a chlibeáil chuig an bpost nó iarraidh orthu a bheith cosúil leo agus atweet.
- Is féidir le hachainíocha a bheith ina n-uirlis úsáideach stocaireachta. Mar sin féin, beidh a lán sínithe de dhíth ort chun aon éifeacht fíor a bheith agat. Tá réimse suíomhanna achainí ar líne ar fáil. Léigh roinnt leideanna úsáideacha maidir le achainí ar líne a thosú agus é a reáchtáil go rathúil ag <https://guide.change.org>.

Samplaí de Thionscadal Stocaireachta GCÓ

ÉICEA-Fhoghlaithe, Scoil Náisiúnta Chill na Gráinsí, Baile Átha Cliath

"Bhí feachtas againne, Eco-Pirates, faoin ngéarchéim phlaisteach áitiúil agus dhomhanda. Dhíriomar ar bhuidéil phlaisteacha aon úsáide agus ar an tionchar atá acu ar an gcomhshaol. Shocraigh muid stocaireacht a dhéanamh ar ár Rialtas Áitiúil chun Scéim Taisce Buidéal a chur i bhfeidhm in Éirinn. Tá sé cruthaithe go laghdaíonn an scéim seo plaisteach i líonadh talún agus laghdaíonn sé an damáiste dár n-éiceachórais agus dár bhfiadhúlra. Rinneamar achainí agus fuaireamar 500 síniú tacaíochta don bhille. Chuireamar an achainí faoi bhráid an Chathaoirligh, an Comhairleoir Cormac Devlin, a sheol chuig an Aire Naughten í Rinne muid dráma freisin faoi bhille an bhuidéil; ár dtionscadal a chur ar taispeánt ag aonach na scoile; rith tiomáint buidéal ar scoil ag bailiú 1,659 buidéal thar 3 am lóin."

Má dhéanann do mhadra cac, glanann tú ina dhiaidh. Meánscoil na Toirbhirte,

"Bhí inní orainn faoin tionchar a bhí ag dramhaíl madraí ar thrá Lí ar an gcomhshaol. Bhí inní ar leith orainn faoin easpa boscaí bruscair atá ar fáil ar an mbaile agus faoin tionchar a d'fhéadfadh a bheith aige ar ár sláinte agus ar an gcomhshaol. Rinneamar suirbhé áitiúil ar 250 duine agus rinneamar suirbhé ar an méid dramhaíola a bhí timpeall an bhaile. Mar fhreagra air seo, reáchtáileamar lá feasachta inar tugadh amach greamáin, bileoga agus málaí dramhaíola madraí. Bhuailleamar le Comhairle Áitiúil Chiarraí faoin gceist chomh maith agus tá teagmhálacha tógtha againn chun stocaireacht a dhéanamh le haghaidh tuilleadh boscaí bruscair agus comharthaí. D'fhógraíomar freisin trí na meáin áitiúla agus na meáin shóisialta. Thairis sin, tá baint againn anois le hoideachas a chur ar pháistí scoile náisiúnta faoin tábhacht a bhaineann le cac a madraí a scúpáil."

TEAGMHÁLACHA ÚSÁIDEACHA

Faigh Do TDanna
www.contactyourtd.ie

An Roinn Cumarsáide,
Gníomhú ar son na hAeráide agus Comhshaol
www.dccae.gov.ie

Comhaontas Glas Éireann
www.greenparty.ie/people

Údaráis Áitiúla
www.gov.ie/en/publication/942f74-údaráis-áitiúla/

CÉIM 6:

Dean machnamh air

TÁBHACHTACH!

Coinnigh súil ar do chuid oibre ag gach céim.

Déanfaidh sé aighneacht tionscadail i bhfad níos éasca!

CÉIM 6: Macnamh

Ag deireadh do thionscadail, tá machnamh riachtanach chun a chinneadh an bhfuil a spriocanna bainte amach ag do thionscadal agus chun a fháil amach an bhfuil aon cheachtanna ann. Cabhróidh na ceachtanna a fhoghlaimíodh uaidh seo leat a bheith ullmhaithe níos fearr don chéad ghníomh eile! Cabhróidh na ceachtanna a fhoghlaimíodh uaidh seo leat a bheith ullmhaithe níos fearr don chéad ghníomh eile!

B'fhéidir go mbainfidh tú tairbhe as léamh thar do bhileog oibre pleanála tionscadail, miontuairiscí cruinnithe agus punann tionscadail chun cabhrú le hathchaipitliú ar do thionscadal foriomlán.

Macnamh ar an tionscadal

Tá machnamh tionscadail tábhachtach tar éis tionscadal comhshaoil a chríochnú toisc go gcabhraíonn sé linn a fheiceáil cad a chuaigh go maith agus cad a d'fhéadfaí a fheabhsú. Is féidir linn a sheiceáil ar bhain muid ár spriocanna amach agus tuiscint a fháil ar an gcaoi a ndeachaigh ár dtionscadal i bhfeidhm ar na daoine a theastaigh uainn a bhaint amach. Trí bhreathnú ar an méid a d'oibrigh agus cad nach raibh, is féidir linn ceachtanna a fhoghlaim don chéad uair eile.

Machnamh duine aonair

Tá sé tábhachtach freisin machnamh a dhéanamh ina n-aonar ar do thionscadal gníomhaíochta comhshaoil. Cabhraíonn sé leat tuiscint a fháil ar an méid a d'fhoghlaim tú faoin gcomhshaoil agus faoin gcaoi ar fhás tú. Is féidir leat smaoineamh ar na scileanna atá feabhsaithe agat, cosúil le hobair foirne agus réiteach fadhbanna. Smaoinigh ar na rudaí is mó a thaitin leat agus fuair tú dúshlán faoin tionscadal. Ar athraigh sé an chaoi a smaoiníonn tú nó a ngníomhaíonn tú faoi shaincheisteanna comhshaoil? Cuidíonn machnamh leat tionchar do ghníomhartha a fheiceáil agus conas is féidir leat difríocht a dhéanamh.

Gníomhaíochtaí & Boscaí uirlisí

BOSCA UIRLISÍ: TIONSCADALFOIRM MHACHNAIMH (lch. 58)

Is cleachtadh maith é seo don fhoireann chun léiriú a thabhairt ar an gcaoi a ndeachaigh an tionscadal.

BOSCA UIRLISÍ: FOIRM FÉINMHACHNAIMH AONAIR (lgh. 59-60)

Is féidir le gach ball foirne an fhoirm seo a líonadh amach chun smaoineamh ar an gcaoi a ndeachaigh an tionscadal dóibh agus ar an méid a d'fhoghlaim siad.

Gradam Fáis

Ní gá deireadh a chur le do thionscadal anseo! Is iarracht leanúnach é gníomh comhshaoil, agus d'fhéadfadh sé a bheith fiúntach machnamh a dhéanamh ar conas is féidir le do thionscadal fás agus forbairt bhreise a dhéanamh. Molann ÉICEA-EOECNA go láidir d'fhoirne dul isteach sa Gradam Fáis Bhreise, a thugann aitheantas do thionscadail gníomhaíochta a chuireann le tionscnaimh GCÓ roimhe seo. Pléigh le d'fhoireann conas a d'fhéadfaí leanúint le do thionscadal sa chéad bhliain eile, deiseanna feabhsúcháin a aithint, agus smaointe nua a cheapadh chun a thionchar a leathnú.

TIONSCADAL FOIRM MHACHNAIMH

GNÍOMHAÍOCHT 13
BOSCA UIRLISÍ

1. AR BHAIN DO THIONSCADAL A SPRIOCANNA AMACH?

2. CAD IAD NA TIONCHAIR A BHÍ AG DO THIONSCADAL AR DO SPRIOCGHRÚPA?

**3. CAD A D'OIBRIGH GO MAITH AGUS CAD NÁR OIBRIGH?
AN BHFUIL AON CHEACHTANNA LE FOGHLAIM?**

4. CAD IAD NA CHÉAD CHÉIMEANNA EILE ATÁ AG D'FHOIREANN?

DUINE AONAIR FÉIN-FOIRM MHACHNAIMH

GNÍOMHAÍOCHT 13
BOSCA UIRLISÍ

D'ainm:

Do Ról & Tascanna san Fhoireann:

1. Déan machnamh ar an méid a bhí ar eolas agat sula dtosaíonn tú tionscadal GCÓ agus ar an méid a d'fhoghlaim tú mar thoradh ar pháirt a ghlacadh i GCÓ. Ráta seo ar an scála 0-5 sa roimh agus tar éis colúin de gach bosca (0 = aon cheann, 3 = roinnt, 5 = uasmhéid)

Roimh Scór (0-5)	Measúnú	I ndiaidh Scór (0-5)
	Eolas	
	Tá a fhios agam conas a bheith ag obair mar chuid d'fhoireann chun spriocanna na foirne a bhaint amach.	
	Tuigim na cúiseanna agus na tionchair a bhaineann leis an gceist chomhshaoil roghnaithe.	
	Tuigim an nasc áitiúil go domhanda idir an cheist chomhshaoil atá roghnaithe.	
	Tá a fhios agam cad iad Spriocanna Forbartha Inbhuanaithe na Náisiún Aontaithe.	
	Tá a fhios agam conas plean gníomhaíochta comhshaoil a fhorbairt.	
	Tá a fhios agam bealaí éagsúla chun gníomh a dhéanamh agus feasacht a ardú.	
	Scileanna	
	Mo scileanna obair foirne	
	Mo smaointeoireacht chriticiúil & scileanna taighde	
	Mo scileanna gníomhaíochta	
	Mo scileanna bainistíochta tionscadail	
	Mo scileanna cumarsáide	
	Luachanna & Dearthaí	
	Táim muiníneach as tionscadal gníomhaíochta comhshaoil a chur i gcrích.	
	Is dóigh liom go bhfuil mé spreagtha chun daoine eile a bheith páirteach i ngníomh ar shaincheisteanna comhshaoil.	
	Is dóigh liom go bhfuil sé de chumhacht agam gníomhú ar an gcomhshaoil agus ar an inbhuanaitheacht agus athrú dearfach a dhéanamh!	

2. Cad a d'fhoghlaim tú faoin tsaincheist chomhshaoil roghnaithe trí do thionscadal a chur i gcrích?

3. Cad é an chuid is taitneamhaí/dúshlánaí de do thionscadal?

4. Cad iad na scileanna a d'fhorbair nó a d'fheabhsaigh tú as an nua?

5. Ar athraigh aon cheann de do chuid iompraíochtaí/dearcthaí/tuairimí mar thoradh ar an tionscadal? Má tá, conas?

Aighneacht Tionscadail GCÓ Treoirlínte

Próiseas Aighneachta

Cuireann grúpaí cláraithe a dtionscadal GCÓ isteach trína bhfoirm aighneachta ar líne faoin spriodhata a thugtar, i mí Feabhra de ghnáth. Tagann an fhoirm aighneachta sna sála ar an gCreat 6 Chéim go Rath.

Critéir Moltóireachta

Tosaíonn rath le fios a bheith agat cad é an rud is tábhachtaí! Tá na Critéir Moltóireachta bunaithe ar an gCreat 6-Céimeanna-go-Rath, le gach céim ag iompar meáchan difriúil. Leithdháiltear an chuid is mó de na marcanna ar Chéimeanna 3, 4 agus 5. Tá na fochritéir ann freisin chun cabhrú le do thionscadal a threorú.

Le haghaidh na sonraí ar fad, téigh go ecunesco.ie/young-environmentalist-awards/submit-project/.

Leideanna na Moltóirí

1. Tabhair Am Duit Féin: Tosaigh go luath agus luas tú féin-rudaí maithe a ghlacadh am!
2. Athbhreithniú críochnúil: I dtreo an deiridh sula gcuirtear isteach, déan seiceáil deiridh chun a chinntiú go bhfuil gach rud in ord.
3. Feabhas a chur ar d'aighneacht: Thig leat íomhánna, PowerPoints, nó aon chruthaitheach bhreise a thabhairt do smaoineamh ar an saol agus na breithiúna a mhealladh.
4. Taispeáin Do Dhíograis: Lig do phaisean taitneamh a bhaint as! Comhroinn do sceitimíní agus obair chrua-tá sé tógálach agus cabhróidh sé leat do thionscadal a sheasamh amach.

Faoi ÉICEA-EOECNA

Is é ÉICEA-EOECNA eagraíocht oideachais chomhshaoil agus óige na hÉireann atá cleamhnaithe le Cónaidhm Dhomhanda Clubanna, Ionaid agus Comhlachais EOECA (WFUCA).

Is iad aidhmeanna ÉICEA-EOECNA ná:

- feasacht, tuiscint agus eolas comhshaoil ar an gcomhshaoil a ardú i measc daoine óga
- cosaint agus caomhnú an chomhshaoil a chur chun cinn
- forbairt phearsanta daoine óga a chur chun cinn trí thionscadail agus gníomhaíochtaí praiticiúla comhshaoil
- idéil EOECA a chur chun cinn

Cuireann ÉICEA-EOECNA réimse leathan clár agus seirbhísí ar fáil, lena n-áirítear:

- **Cláir Óige Chomhshaoil**

Déanann ÉICEA-EOECNA cláir do dhaoine óga a fhorbairt agus a reáchtáil ar réimse leathan saincheisteanna comhshaoil trí scoileanna, eagraíochtaí óige, grúpaí pobail nó údarais áitiúla. I measc na gclár sin tá: imeachtaí agus gníomhaíochtaí comhshaoil, ceardlanna comhshaoil, Fóram Náisiúnta ECO-Óige, Gradaim Chomhshaoil Óga, Clubanna ÉICEA-EOECNA, Roghanna ÉICEA-Óige agus Cláir Phiarioideachais don Óige don Fhorbairt Inbhuanaithe.

- **Cláir Oiliúna**

Déanann ÉICEA-EOECNA cláir oiliúna a fhorbairt agus a reáchtáil do dhaoine óga agus d'oiliúnóirí laistigh den oideachas seachfoirmiúil agus foirmiúil, ag soláthar cur chuige speisialaithe maidir le bheith ag obair le daoine óga. I measc na gclár sin tá: gearrchúrsaí oiliúna ar réimse leathan saincheisteanna a bhaineann le forbairt inbhuanaithe agus leis an gcomhshaoil, cúrsaí creidiúnaithe FETAC (Réamhrá don Fhorbairt Inbhuanaithe, Leibhéal 5) agus 'ECO-Choices', clár um chosc ar mhí-úsáid drugaí.

- **Acmhainní Oideachais**

Táirgeann ÉICEA-EOECNA acmhainní oideachais comhshaoil lena n-áirítear foilseacháin, agus póstaer do mhúinteoirí bun scoile agus meánscoile, grúpaí óige agus grúpaí pobail.

- **Comhairleoireacht**

Cuireann ÉICEA-EOECNA seirbhísí comhairleoireachta ar fáil do ghrúpaí agus do ghníomhaireachtaí ar mian leo cur chuige speisialaithe maidir le hoideachas comhshaoil, obair óige chomhshaoil agus Oideachas don Fhorbairt Inbhuanaithe.

Is príomh-chomhpháirtí é ÉICEA-EOECNA freisin de Chlár Gníomhaíochta Domhanda EOECA maidir le hOideachas don Fhorbairt Inbhuanaithe a bhfuil sé mar aidhm aige oideachas agus foghlaim a ghiniúint agus a mhéadú i ngach clár oibre, clár agus gníomhaíocht a chuireann forbairt inbhuanaithe chun cinn, agus a chuireann go mór le clár oibre 2030.

ÉICEA-EOECNA

9 Cé an Bhúrcaigh
Baile Átha Cliath 2
D02 FD85

R: info@ecounesco.ie

G: +353 0 1 662 5491

Chun tuilleadh eolais a fháil faoi chlár na nGradam
Comhshaoil Óg (GCO), déan teagmháil le Foireann GCO
yea@ecounesco.ie

© **Copyright ECO-UNESCO 2024.**

Gach ceart ar cosaint